

Кати з Катині

Poczet katów z Katynia

Розстріл тисяч поляків у 1940 році Сталін доручив професіоналам.

Rozstrzelanie tysięcy Polaków w 1940 r. Stalin powierzył fachowcom.

str. 4

Анна Валентинович – Мати „Солідарності”

Anna Walentynowicz - Matka „Solidarności”

... за два дні до трагічної смерті встигла проглянути 700 сторінок машинопису своєї біографії.

... na dwa dni przed tragiczną śmiercią zdążyła przejrzeć 700-stronicowy maszynopis swojej biografii.

str. 2

Obchody 70. rocznicy Zbrodni Katyńskiej

24 i 25 kwietnia цього року у Рівному і Острозі

W dniach 24. i 25. kwietnia br. w Równem i Ostrogu

str. 6

Злились у ньому воєдино Схід і Захід

Złączyły się w nim w jedno Wschód i Zachód:

400 років „Треносу” Мелетія Смотрицького

400 lat utworu „Threnos” Melecjusza Smotryckiego.

str. 3

Екологічна бомба сповільненої дії Ekologiczna bomba zegarowa

Несправні енергоекономічні лампи шкідливі для здоров'я та довкілля

Wadliwe świetlówki energooszczędne są szkodliwe dla zdrowia i środowiska

str. 5

Наш передплатний індекс:

Між дійсністю розуму та дійсністю серця

Фото Олександра Радица

Пам'ятаю з перших хвилин тільки глухий, гнітючий біль і щось схоже на надію, що зараз з'ясується – це якась помилка, мені сниться якийсь кошмар, я погано прочитала повідомлення, отримане з Польщі.

Тоді, 10 квітня, я проводила заняття з польської мови для дітей у місті Дубно. Повідомлення прислала мама – таке незвичне, як для неї, повідомлення, коротке, сухе, жорстоке: „розбився президентський літак під Смоленськом”. І одразу ж наступне: „о Боже, ніхто не вижив”. Цього моменту, мабуть, не забуду до кінця життя. Я стояла перед дітьми з цим телефоном у руках, як шматком якогось каменя. Тільки очі пробували зібрати ще раз літери трагічного повідомлення і скласти його в логічну низку так, щоб мозок міг нормально прочитати зміст. Проте система перестала діяти. Просто „зависла”. В такому стані я перервала заняття і вийшла з класу. Біля входу в Будинок культури, де я працювала, дорослі намагалися мені зупинити, щось говорили, провели назад до того нещасного класу. Дзвінок додому – і в трубічці тертячий голос: „Юстинка, показують літак, там немає чого збирати, все розбите на шматочки”. Я відмінила всі заняття в суботу. В неділю вимкнула телефон. У мене на вівторок були заплановані зустрічі з Катинськими Сім'ями. І все розпалося. Загинули голова Федерації Катинських Сім'ей і голова Катинського Комітету. Ті, що залишилися, оніміли від болю. Я поїхала до Польщі і повідомила, що повернуся після похорону Президента, коли б він не відбувся. У Любліні я зустрілася з головою Люблінського відділу Катинської Сім'ї, з якою подружилася раніше. У катастрофі загинули її давні вірні друзі. Вона не мала сили їхати у Варшаву. Попрощавшись з нею, я сіла у поїзд і вирушила до столиці. Приїхала вночі й о 3.00 стала в чергу до

президентського палацу. Віяв якийсь пронизливий вітер, часом сипав дощ, але про це не думалося – в цій черзі стояли люди, які приїхали зі всієї Польщі, щоб поклонитися останній раз Тим Двом, які „на це заслужили”, як сказав хтось поруч у черзі. Я познайомилася з двома молодими дівчатами, які спеціально найняли собі водія і приїхали з Вроцлава. Протягом всього часу очікування на вхід до палацу я розмовляла з сім'єю (дідусь, мама, тато і син) з Гнезна. Люди пригощали одне одного, чим могли. Харцери розносили гарячі чай та каву. Якась варшав'янка прибігла і роздавала тим, хто стояв у черзі, часом навіть по 17 годин, яблука і солодощі. А ці „нічні поляків розмови” можна порівняти хіба тільки з якимись зборами філолатів – порушувалися такі важливі питання про національну ідентичність, історію, проблеми зрілого суспільного життя. Говорили великими словами, часто тремтячим гололом, просто про любов до Батьківщини. І ці люди, такого різного типу, з різною освітою, соціальною позицією (я зустріла кількох професорів, пілотів, студентів, гірників, людей бізнесу), не соромилися блиску великих гарячих крапель в очах, а патетичні слова з їхніх вуст зовсім не звучали штучно. Це був бальзам для серця. Я побачила, що існують ще такі „руді вівці”, які десь там у світі, всупереч зростаючій хвилі агресії і спробам висміювання підійнятої позиції, пробують боротися за вічні ідеали. Після близько десяти годин стояння в черзі ми зайшли до Колонного залу президентського палацу. В черзі запала абсолютна тиша. Тільки

кільце запала сіза absolutna. Tylko opuchnięte obwódki oczu i dziwna czerwien nosów zdradzały kanały ujęcia wzebranych w środku uczuć. Oczy zarejestrowały proporzec z Orłem Białym na trumnie Pana Prezydenta i biało-czerwoną flagę na trumnie Pierwszej Damy. Ktoś zobaczył jeszcze jakieś napisy, tabliczki, wartę. Ale serce nie koduje obrazami, więc pozostało poza nimi, w jakiejś innej przestrzeni ciszy, którą wypełniły bez słów wyspy zwykłej ludzkiej wdzięczności Parze Prezydenckiej za Służbę Rzeczypospolitej. Przy wyjściu trzeba było jednak jakoś okiełznać i zamknąć na chwilę w kondolencyjne karby czarnych atramentowych znaczków swoje uczucia i dołączyć je do wielkiej nowej neomickiewiczowskiej Księgi Narodu i Pielgrzymstwa Polskiego.

Kolejny dzień to Plac Piłsudskiego, uroczystości żałobne za wszystkie ofiary katastrofy, biało-czerwony las flag, mokre słane chusteczki i ten głos Macieja Łopińskiego, szefa gabinetu prezydenta: brak słów, żeby wypowiedzieć swój ból i żal. Kondukt żałobny z Pałacu do archikatedry warszawskiej, konna reprezentacyjna świta ułańska przy trumnach, werble, rzucane na

trumny kwiaty, potem Msza Święta żałobna w Bazylice Mariackiej z iście królewską oprawą muzyczną, dzwon Zygmunta i wyrzwały armatnie w grodzie Kraką – to łączyło nas, pomagało przetrwać traumę, a nawet jakoś krzepiło i po modlitwie napępowało spokojem. Najbardziej w tych momentach bolało mnie to, że wszędziebyłskie media w wyrafinowany i wypracowany przez lata po mistrzowski sposób skarliły i spotwarzyły te wydarzenia, ujmując powagi uroczystościom żałobnym i w chwili pogrzebu w Krakowie (gdzie też udało mi się dojechać na czas), bez krzty wycucia i szacunku dla tak bolesnych chwil, wylały na uczestników morze swojego kiczu dziennikarskiego, zakłócając nawet ciższą modlitwę przed pochówkiem Pary Prezydenckiej. Jednakże ich komentarze w zderzeniu z rzeczywistością nie mogły wygrać. Bo wszak inna jest rzeczywistość rozumu, a inna rzeczywistość serca. A 17. i 18. kwietnia 2010 roku cokolwiek dawać pod osąd można było tylko z tego drugiego, nieosiągalnego dla nich w żaden sposób, pułapu.

Justyna JANCZ

Anna Walentynowicz - Matka „Solidarności”

Tak powiedział o niej premier Polski Donald Tusk na lotnisku wojskowym Warszawa-Okęcie, pochylając się nad trumnami ofiar katastrofy samolotu rządowego, który rozbił się pod Katyniem na ziemi smoleńskiej w dniu 10 kwietnia 2010 r.

Anna Walentynowicz leciała do Katynia na uroczystości 70. rocznicy mordu katyńskiego. Razem z innymi 95 osobami zginęła w katastrofie samolotu prezydenckiego pod Smoleńskiem.

Dama Orderu Orła Białego

To najwyższe odznaczenie Anna Walentynowicz otrzymała z rąk Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego 3 maja 2006 r. (w 215. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja), 13 grudnia 2005 r. (w 24. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego w Polsce) w Waszyngtonie odebrała na rzecz Solidarności od Amerykańskiej Fundacji Ofiar Komunistycznego Medalu Wolności Truman-Reagana. Otrzymała także Krzyż Kawalerski Orderu Polonia Restituta (od Prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego) i Virtuti Civili, a w 2009 r. "za odwagę w występowaniu w obronie podstawowych wartości i praw nawet wbrew zdaniu i poglądom większości", otrzymała nagrodę im. Pawła Włodkowica, przyznaną przez Rzecznika Praw Obywatelskich. Kim była ta niewysoka kobieta zawsze uczesana w kok?

Anna Walentynowicz (z domu Lubczyk) urodziła się 15 sierpnia 1929 r. w Równem na Wołyniu. We wrześniu 1939 r. straciła rodziców, a jedynego brata Sowieci wywieźli na zawsze na Wschód. Po śmierci rodziców, kiedy miała 10 lat i ukończone zaledwie 4 klasy szkoły podstawowej, przysięgnęła jej sąsiedzi - polska, ziemianka rodzina, z którą w 1941 r. opuściła kresy i znalazła się pod Warszawą. Tam „państwo” mieli gospodarstwo. A ona, dziewczynka, była traktowana jak tania siła robocza, a nie człowiek. Musiała pracować od czwartej rano do północy. Nigdy z tymi którzy przyjęli ją pod dach, nie jadła przy wspólnym stole, nawet w Wigilię. By nie czuć się samotnie, spędzała ją w stajni, z końmi. Była bita. W końcu uciekła od swoich „dobroczyńców”. Trafiała na Wybrzeże. Pracowała w gospodarstwie rolnym w okolicach Gdańska, a następnie zatrudniła się w piekarni, a potem jako pakowaczka w Gdańskich Zakładach Przemysłu Tłuszczowego Amada. Po ukończeniu kursu spawacza trafiła w listopadzie 1950 r. do Stoczni Gdańskiej im. Lenina. Od 1978 należała do Wolnych Związków Zawodowych Wybrzeża, kolportowała prasę niezależną, pisywała do „Robotnika Wybrzeża”, a przede wszystkim udostępniła swoje mieszkanie na działalność antykomunistyczną. Przez słynną Grunwaldzką 49/9 przebiegała się czołówka opozycjonistów w PRL – od Jacka Kuronia, Kazimierza Świątonia, Andrzeja Kolodzieja, Leszka Moczulskiego, Adama Michnika, aż po Lecha Wałęsę, Bogdanę Borusewicę, Alinę Pienkowską, Krzysztofa Wy-

szkowskiego, Jacka Taylora, Joannę i Andrzeja Gwiazdów i Lecha Kaczyńskiego. Anna była dla nich jak matka – gościła, gotowała, prała.

Kobieta z żelaza

Cieżka praca zniszczyła jej zdrowie. Nie chciała przejść na rentę. Przekwalifikowała się na suwnicową. Na pięć miesięcy przed pójściem na emeryturę została dyscyplinarnie zwolniona z pracy. Decyzją dyrekcji wywołała 14 sierpnia 1980 r. strajk, w czasie którego powstał Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”. Pierwszym postulatem protestujących robotników było przywrócenie Walentynowicz do pracy. Władza uległa ich żądaniom. W marcu 1983 r. przed sądem w Grudziądzu została oskarżona o organizowanie grudniowego strajku i skazana na 1,5 roku więzienia w zawieszaniu. W tym samym roku została aresztowana za udział w próbie wmurowania tablicy upamiętniającej górników kopalni „Wujek”. Była inicjatorką protestu głodowego po zabójstwie ks. Jerzego Popiełuszki, który trwał od 18 lutego 1985 r. do 31 sierpnia 1986 r. w krakowskiej parafii ks. Adolfa Chojnackiego. W latach 80. krytykowała ówczesne kierownictwo związku skupione wokół Wałęsy. Istotą sporu stało się oskarżenie Lecha Wałęsy o współpracę z SB i sprzeciw Walentynowicz wobec polityki prowadzącej do Okragłego Stołu, określanej przez nią jako „ugodowa”. Po 1989 r. nie utożsamiała się z polityką rządzących partii postsolidarnościowych. Zniknęła całkowicie z życia politycznego. W 1989 r. była współzałożycielką Fundacji Promocji Sztuki Sakralnej i mocno związała się ze środowiskiem katolickim. Od 1989 r. do 1997 r. współpracowała z pismem „Poza układem”. Gdański IPN w 2006 r. ujawnił, że na życie Walentynowicz czyhało 100 funkcjonariuszy i tajnych współpracowników SB, którzy chcieli ją otruć lekiem o nazwie fursomidium w 1981 r. Niemiecki reżyser Volker Schlöndorff, który w 2007 r. nakręcił film „Strajk” inspirowany życiorysem Anny Walentynowicz, powiedział: „Podziwiam jej upór i bezkompromisowość. Ona stała się bohaterką mimo woli. Nie miała w planach kariery politycznej, nie myślała o sobie. Chciała zmienić świat na lepszy. I doprowadziła do rewolucji”.

Zanim stała się działaczką opozycji demokratycznej w PRL-u, była przodowniczką pracy. Wyrabiała 270% normy. Jej zdjęcia trafiły do gazet. W nagrodę, jako członkini komunistycznego Związku Młodzieży Polskiej, wysłana została na zjazd młodzieży do Berlina. Jednakże wkrótce potem oddała legitymację ZMP i wstąpiła do Ligi Kobiet. Jako działaczka tej organizacji zaczęła zabiegać o prawa pracowników. Wspominała: „kiedy – jako młoda

dziewczyna – zaczynałam tę niełatwą walkę o prawo każdego człowieka do godnego życia, marzyłam, że mój syn i jego rówieśnicy będą szczęśliwymi obywatelami wolnego kraju, rządzonego przez ludzi mądrych i prawych.” Anna Walentynowicz na dwa dni przed tragiczną śmiercią zdążyła przejrzeć 700-stronicowy maszynopis swojej biografii autorstwa Sławomira Cenckiewicza, poprawiła błędy w nazwiskach, itp. i przekazała jeszcze jakieś znalezione zdjęcia. Autor biografii Anny Walentynowicz, która ukaże się w maju br. w wydawnictwie „Zysk i Spółka” w podcaży z Poznania do Gdańska dowiedział się o jej śmierci, dopisał ostatni rozdział – najbardziej dramatyczny.

Post Scriptum

Wszyscy, którzy zginęli w katastrofie prezydenckiego samolotu zapłacili najwyższą cenę za pamięć o Katyniu. A świat miał się nigdy nie dowiedzieć o Katyniu. „Rodzinom ofiar odebrano prawo do publicznej żałoby, do optakania i godnego upamiętnienia najbliższych. Ziemia przykryła ślady zbrodni, a kłamstwo miało wymazać ją z ludzkiej pamięci – miał powiedzieć Prezydent RP Lech Kaczyński. I chciał podziękować, że jednak bliscy pomordowanych i inni, odważni ludzie trwali wiernie przy tej pamięci, bronili jej i przekazywali kolejnym pokoleniom Polaków. Przeniesli ją przez czas komunistycznych rządów i powierzyli rodakom wolnej, niepodległej Polsce. Dlatego im wszystkim, a zwłaszcza Rodzinom Katyńskim, jesteśmy winni szacunek i wdzięczność - tych słów już nie wypowiedział. Nie doleciał. Katastrofę przetrwał jedynie znaleziony kilkanaście godzin po tragedii wieniec, który Prezydent miał złożyć na katyńskim cmentarzu. Obok tego wienca, jak również przed bramą lotniska, na miejscu katastrofy zaczęły napływać spontanicznie Rosjanie najpierw ze Smoleńska, i z dalsza. Tłumy Rosjan. Większość z nich dowiedziało się po raz pierwszy o Katyniu. My Polacy zawsze będziemy pamiętać o Katyniu tym sprzed 70 lat i tym z 10 kwietnia 2010 r.

Małgorzata Szymczyk-Karnasiewicz, Kraków

spuchlił oczy i dwinny czerwony kolor nosów wskazywały na kanały wylotu pocztów, że były desy tam, uśrednieni. Oczy zaфіксували прапор з Білим Орлом на труні Pana Prezydenta i біло-червоний прапор на труні Першої Дами. Хтось побачив ще якісь написи, таблички, караул. Але серце не кодує картинами, тому й залишилося поза ними, в якомусь іншому просторі тиші, яку наповнили без слів острови звичайної людської вдячності президентській парі за службу Польщі. Біла виходу потрібно було однак якось стриматися і в певний момент висловити за допомогою чорнильних знаків співчуття, приєднати їх до великої нової неоміцкевичівської Книги Нарodu i Польського Паломництва.

Наступний день – це Майдан Пілсудського, траурна церемонія в пам'ять про всі жертви катастрофи, біло-червоний ліс прапорів, мокрі солони хустинки і цей голос Мачея Лопіньського, керівника кабінету президента: „бракує слів, щоб висловити свій біль і смуток”. Траурна процесія з палацу до варшавської архікatedри, кінна репрезентаційна уланська свита

Анна Валентинович – Мати „Солідарності”

Tak сказав про неї прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск на військовому аеродромі Варшава-Окенце, схилившись над трунами жертв катастрофи урядового літака, який розбився на смоленській землі 10 квітня 2010 р.

3 1978 р. була членом Вільних профспілок Побережжя, розповсюджувала незалежну пресу, писала до „Robotnika Wybrzeża” і надавала своє помешкання для антикомуністичної діяльності. У квартирі за адресою Грюнвальдська 49/9 побували найвідоміші опозиціонери в ПНР – від Яцека Куроня, Казимира Свігоня, Анджая Колодзая, Лешака Мочулського, Адама Міхника аж до Леха Валенси, Богдана Борусевича, Аліни Пенковської, Кшиштофа Вишковського, Яцека Тейлора, Іванни та Анджая Гвядз і Леха Качинського. Анна була для них, як мати, приймала у своєму помешканні, готовала, праля.

Жінка із заліза

Важка робота негативно позначилася на її здоров'ї. Не хотіла піти на пенсію. Перекваліфіковувалася на крановицю. За п'ять місяців до виходу на пенсію її в дисциплінарному порядку звільнили з роботи. Рішення дирекції призвело до початку страйку 14 серпня 1980 р., внаслідок якого утворилася Незалежна самоврядна профспілка „Солідарність”. Першою вимогою страйкарів було повернення Валентинович на роботу. Влада виконала їхню вимогу. У березні 1983 р. суд в Грудзьондзу звинуватив її в організації грудневого страйку і засудив строком на 1,5 року умовно за участь у спробі встановлення меморіальної дошки, яка увіковічувала пам'ять гірників шахти „Вуек”.

Даму Ордену Білого Орла

Цю найвищу нагороду Анна Валентинович отримала з рук Президента Республіки Польща Леха Качинського 3 травня 2006 р. (з нагоди 215-ї річниці прийняття Конституції 3 Травня), 13 грудня 2005 р. (у 24-у річницю заворушення воєнного стану в Польщі) у Вашингтоні отримала від Американського Фонду Жертв Комунізму Медаль Свободи Трумена-Рейтана для Солідарності. Отримала також Кавалерський Хрест Ордену Polonia Restituta (від Президента Ришарда Качорowskiego) i Virtuti Civili, a в 2009 р. „за відвагу в захисті основних цінностей і правди, навіть всупереч думці та поглядам більшості”, отримала від представника з прав людини нагороду ім. Павла Влодковича. Ким була ця невисока жінка, яка завжди збирала волосся в кончик?

Анна Валентинович (з дому Любчик) народилася 15 серпня 1929 р. в Рівному на Волині. У вересні 1939 р. втратила батьків, а єдиного брата „совєти” назавжди вивезли на схід. Після смерті батьків, коли вона мала 10 років і закінчила зазедве 4 класи початкової школи, її взяли до себе сусіди – сім'я польських землевласників, з якою в 1941 р. виїхала до Польщі й опинилася біля Варшави. Там „панство” мали господарство. А її, дівчинку, трактували як дешеву робочу силу, а не людину. Мусила працювати від четвертого ранку до пізнього вечора. Ніколи не їла за спільним столом з тими, хто прийняв її під свій дах, навіть на Святвечір. Щоб не почуватися самотньою, проводила його в стайні, з кінями. Її били. Врешті-решт втекла від своїх „благодійників”, і потрапила в сільському господарстві в околицях Гданська, а потім влаштувалася в пекарні, пізніше – як пакувальниця в Гданській підприємстві Переробної Промисловості Амада. Після закінчення курсу зварювальника потрапила в листопаді 1950 р. на Гданську судноверф ім. Ле-

тенинович. „Я дивуюся її впертості і безкомпромісності. Вона стала героїнею мимоволі. Не мала в планах політичної кар'єри, не думала про себе. Хотіла змінити світ на краще. І привела до революції”.

Перш, ніж стала діячкою демократичної опозиції в Польській Народній Республіці, була передовиком праці. Виробляла 270% норми. Її фото потрапляли до газет. У нагороду, як члена комуністичної Спілки польської молоді, її делегували на зїзд молоді до Берліна. Проте невдовзі після цього Валентинович віддала квиток СПМ і увійшла до Ліги жінок. Як діячка цієї організації, почала захищати права працівників. Згадувала: „Коли, як молода дівчина, я починала цю нелегку боротьбу за право кожної людини на гідне життя, я мріяла, що мій син і його ровесники будуть щасливими громадянами вільної країни, якою керують мудрі і чесні люди”.

Анна Валентинович за два дні до трагічної смерті встигла проглянути 700 сторінок машинопису своєї біографії, автором якої є Славомір Ценцкевич, випрала помилок в прізвищах, передала ще якісь знайдені фотографії. Автор біографії, яка побачить світ цьогоріч у травні у видавництві „Zysk i Spółka”, отримавши звістку про смерть Анни Валентинович, дописав останній розділ – найбільш драматичний.

Post Scriptum

Усі, хто загинув у катастрофі президентського літака, заплатили найвищу ціну за пам'ять про Катинь. А світ не повинен був ніколи дізнатися про Катинь. „У сімей жертв забрали право на публічну жалобу, на оплакування і гідне увіковічення найближчих. Земля прикрила сліди злочину, а брехня повинна була стерти його з людської пам'яті”, – повинен був сказати Президент Республіки Польща Лех Качинський. Хотів також подякувати за те, що родичі вбитих та інші відважні люди вірно берегли цю пам'ять, захищали її та передавали наступним поколінням поляків. Зберегли її протягом періоду комуністичних урядів і передали співвітчизникам вільної, незалежної Польщі. Тому їм всім, а особливо Катинським Сім'ям, ми повинні подякувати. Але цих слів він не сказав. Не долетів. У катастрофі вцілів лише знайдений після трагедії вінок, який Президент планував покласти на катинському кладовищі. До цього вінка та до воріт аеродрому, де сталася катастрофа, почали приходити росіяни – зі Смоленська та інших міст. Тисячі росіян. Більшість з них про Катинь дізналися вперше. Ми, поляки, завжди пам'ятатимемо про катинську трагедію, що сталася 70 років тому, і трагедію 10 квітня 2010 р.

Мargarita ШИМЧИК-КАРНАСЕВИЧ, Краків

З'єднались у ньому в одно Wschód i Zachód:

W tym roku mija 400 lat od powstania znanego polemicznego utworu „Threnos” Melecjusza Smotryckiego.

Та праця українського писарзя, wydana w języku polskim, do dziś wywołuje ogromne zainteresowanie ze strony zarówno historyków, jak też krytyków literackich, politologów i działaczy społecznych. Przy katedrze polonistyki Kijowskiego Narodowego Uniwersytetu Tarasa Szewczenki i Międzynarodowej Szkole Ukrainistyki, pod auspicjami Patriarchatu Kijowskiego Ukrainiejskiej Cerkwi Prawosławnej zapoczątkowano wydanie oryginału tego dzieła i jego całościowego przekładu w języku ukraińskim.

O istnieniu oryginału „Threnosu” w języku ukraińskim wspominał sam autor, jednak dotychczas nie odnaleziono żadnego jego egzemplarza. Próby przetłumaczenia dzieła na język ukraiński podejmowano niejednokrotnie, w tym najbardziej głośną sławę zyskała tłumaczenie pierwszego rozdziału, autorstwa Mychajła Gruszewskiego, wierszowane na wzór dawnych płażów narodowych. Nowe wydanie w języku polskim stanęło z kolei drugim, po jego podstawowym wydaniu w 1610 roku. Zostanie do niego załączona wersja ukraińska, która posłuży zachowaniu wszystkich osobliwości tekstu oryginalnego, zwłaszcza wzmianek samego Smotryckiego i komentarzy na marginesach.

Czytelnik może tutaj znaleźć różnorodność tematów, stylów i problemów. Praca zawierająca dziesięć rozdziałów odzwierciedla dyskusję Cerkwi Wschodniej z Zachodnią, zwłaszcza jest odpowiedzią na polemiczne dzieło unijnego biskupa włodzimierz-wołyńskiego Hipacjusza Pocięja. Piękna dawna polszczyzna, a równocześnie unikatowy pisarski styl rokociański stanowią przymioty talentu wybitnego autora „Threnosu”, życiorys którego również zasługują na szczególną uwagę.

Droga życiowa, w tym też twórczość, Melecjusza Smotryckiego możemy określić jednym zdaniem: spławiły się w nim w jedno Wschód i Zachód. Najbardziej świadczą to określenie koniec jego ziemskiego pielgrzymowania – w Dermaniu na Wołyniu, gdzie polemista kazał pochować go z dwoma bullami w ręku. W jednej z nich chodziło o nominację Smotryckie-

go na biskupa prawosławnego, w drugiej zaś znajdowała się brewa papięza o nadaniu mu prawomocności biskupiej w Kościele Katolickim. Do końca życia pisarz pozostawał oddany obu wyznaniom chrześcijańskim, uważając się jednocześnie za syna prawosławia i unii.

Melecjusz (imię laickie – Maksym) przyszedł na świat 1575 lub 1577 roku w Smotryczu na Podolu w rodzinie filologów. Jego dziadek Danyło przepisywał księgi, a ojciec – Herasym Smotrycki – był znanym działaczem społecznym, autorem zbioru prac polemicznych „Klucz królestwa niebieskiego”, pierwszym rektorem Akademii w Ostrogu, współredaktorem (razem z Iwanem Fedorowym) Biblii Ostrogskiej. Chłopczyk, podobnie jak jego starszy brat, który później się stał księdzem jednej ze świątyń w Ostrogu, wzrastał w atmosferze edukacji, poszukiwań nowych szlaków dla rozwoju kultury ojczyzny, intelektualnych wpływów Europy. Po śmierci ojca ukończył Kolegium Wileńskie, później studiował w kilku uniwersytetach europejskich, w których, jak sam o tym wspominał, duży wpływ na niego wywarł protestantyzm.

Po powrocie w rodzinne strony Melecjusz Smotrycki wstąpił do Wileńskiego Klasztoru Świętej Trójcy i całkiem zaangażował się w życie społeczne, które na ten czas w Wilnie tętniło jako żywe źródło. Dzieło „ΘΡΗΝΟΣ” to jest Lament jedynej św. Powszechnej Apostolskiej Wschodniej Cerkwi, z objaśnieniem Dogmat Wiary. Początkowo z Greckiego na Słowiański, a teraz z Słowiańskiego na Polski przełożony przez Theophila Orthologa, też świętej Wschodniej Cerkwi Syna, w Wilnie Roku Pańskiego 1610” powstało jako odezwa na wileńskie napady unitów pod przewodnictwem Hipacjusza Pocięja. Praca Smotryckiego wydana pod pseudonimem Theophil Ortholog, wywołała tak głośną reakcję społeczną, że z odpowiedzią na nią wystąpił od razu kilku znanych ówczesnych działaczy – jezuita Piotr Skarga i biskup unicki Heliasz Joachim Morochowski.

Ze względu na wielką wartość artystyczną, „Threnos” jest uważany za wzór ukraińskiej literatury baroko-

wej. Nawet sam jego autor następnymi swoimi utworami nie dorównał geniuszowi tego „Lamentu”.

Po uzyskaniu tak zwanych świę-

ceń Teofanowych Melecjusz Smotrycki stanął na czele Wileńskiej Diecezji Prawosławnej. Mając nieprzeciętne zdolności w dziedzinie homiletycznej, zwalczał działalność Jozafata Kuncewicza, unickiego biskupa w Wilnie. To zresztą doprowadziło do tragicznego zamordowania Kuncewicza i wywołało przełom duchowy w świadomości samego Smotryckiego.

Po odbyciu podróży do Ziemi Świętej, wskutek czego powstało nowe jego dzieło – „Apologia peregrinacji do krajów wschodnich przez mie Meletiusza Smotryckiego...” do przeznaczonego narodu ruskiego... sporządzona” (1628), pisarz przeszedł na stronę unitów i nawoływał do tego również swoich rodaków. W tymże duchu zostało napisanych kilka innych jego utworów. Niektóre z nich są wzorem homiletyki barokowej.

Sporo pisarzy ukraińskich pisało w dobie po Unii Brzeskiej w języku polskim, jednak tylko Melecjuszowi Smotryckiemu – synowi obu Kościołów – przylgnął tytuł geniusza literatury, który pozostaje niezmiennym już 400 lat. Zachęcam czytelników i badaczy do zapoznania się lub ponownego odczytania „Threnosu” i oddania hołdu wybitnemu mistrzowi słowa.

Switłana SUCHARIEWA

Злились у ньому воєдино Схід і Захід

Цьогоріч минає 400-та річниця з часу виходу в світ славетного полемічного „Треносу” Мелетія Смотрицького.

ксію Східної Церкви з Західною, зокрема відповіді на полемічний трактат Володимир-Волинського унійного єпископа Іпатія Потія. Гарна старопольська мова, водночас неповторний роколянський письменницький стиль – такі особливості риси творчості видатного автора „Треносу”, життєпис якого теж заслуговує особливої уваги.

Увесь життєвий, а втім, і творчий шлях Мелетія Смотрицького можна охарактеризувати коротко однією фразою: злились у ньому воєдино Схід і Захід. Найяскравішою ілюстрацією такого визначення є завершення його земної мандрівки – вона закінчилася у Дермані на Волині, де поеміст заповів поховати себе з двома булами в руках. В одній із них була номінація про призначення його православним владикою, в іншій – папська брева про надання йому титулу католицького єпископа. Письменник до кінця життя залишався вірним обома конфесіям, вважаючи себе рівноцінним сином православ'я та унії.

Мелетій (мирське ім'я – Максим) народився 1575 чи то 1577 року у Смотричі на Поділлі в сім'ї потомствених філологів. Його дідушко Данило був переписувачем книг, а батько, Герасим Смотрицький, – визначним суспільним діячем, автором полемічного збірника „Ключ царства небесного”, першим ректором Острозької академії, співредактором (разом з Іваном Федоровим) Острозької Біблії. Хлопчик зростав разом зі старшим братом, в майбутньому – духівником однієї з Острозьких церков, в атмосфері просвітництва, пошуку нових шляхів розвитку вітчизняної культури, інтелектуальних впливів Європи.

Після смерті батька закінчив колеґіум у Вільні, пізніше навчався у декількох європейських університетах, де піддався, як сам зазначав, протестантському впливу. Після повернення на батьківщину Мелетій Смотрицький вступив до Вільнянського Свято-троїцького монастиря і поринув у вир активного суспільного життя, яке тоді у Вільні било живим ключем. Написання твору „Threnos” to jest Lament jedynej św. Powszechnej

Apostolskiej Wschodniej Cerkwi, z objaśnieniem Dogmat Wiary. Pierwej z Greckiego na Słowiański, a teraz z Słowiańskiego na Polski przełożony przez Theophila Orthologa, też świętej Wschodniej Cerkwi Syna, w Wilnie Roku Pańskiego 1610” стало відгомном на вільнянський погром, вчинений уніятами на чолі з Іпатієм Потієм. Праця Смотрицького, який виступив під псевдонімом Теофіл Ортолог, викликала такий гучний резонанс у суспільстві, що на неї відразу відгукнулися своїми полемічними трактатами відомі діячі того часу – єзуїт Петро Скарга та грекокатоліцький єпископ Ілля Іоаким Мороховський.

З огляду на свою художню цінність, „Тренос” залишається неперевершеним зразком вітчизняної барокової літератури. Навіть сам М. Смотрицький усім своїм подальшим творчим доробком не зміг дорівнятися до величчя цього свого твору.

Після отримання, так званого, Теофанового свячення, Мелетій Смотрицький очолив Вільнянську православну єпархію. Будучи визначним проповідником, він гостро виступав проти діяльності Йосафата Кунцевича, тогочасного унійного владика у Вільні. Це, зрештою, призвело до трагічного замордування Кунцевича і викликало перелом у світогляді самого Смотрицького.

Поїхавши у подорож по Святій Землі, внаслідок якої виїшов у світ його наступний трактат – „Apologia peregrinacji do krajów wschodnich przez mie Meletiusza Smotryckiego...” do przeznaczonego narodu ruskiego... sporządzona” (1628), письменник перейшов на бік уніатства, заклинаючи до цього інших своїх співвітчизників. У цьому ж дусі були написані й кілька інших його творів. Деякі його твори слугують зразком барокової гомілетики.

Чимало українських письменників писали в поберестейській період польською мовою, проте саме Мелетію Смотрицькому, синові обох Церков, судилося отримати титул генія літератури, який зберігається за ним ось уже 400 років. Заохочую читачів та дослідників до ознайомлення чи нового прочитання його „Треносу” і вшанування пам'яті визначного митця.

Світлана СУХАРЄВА

„Nie pokój, lecz miecz” Jewgenija Swerstiuka

Drugi rok z rządu po Wielkanocy Wołyn ma zaszczyt gościć swego rodaka, sześćdziesiątnika, dysydenta, krytyka literackiego, pisarza, kulturologa Jewgena Swerstiuka.

Pan Jewgen pochodzi spod Horochowa, prawdopodobnie właśnie z tego powodu ze szczególną radością przyjeżdża z Kijowa w ojczyście strony. Tym razem był gościem Wołyńskiego Uniwersytetu Narodowego imienia Łesi Ukrainki, gdzie odbyła się prezentacja jego nowej książki pod intrygującym tytułem „Nie pokój, lecz miecz”. To jest zbiór literaturoznawczych, krytycznych, politologicznych esejów na temat aktualnych zagadnień dziesięcioletniej Ukrainy. Dlaczego, pomimo prawie 20 lat niepodległości, nadal stoimy na rozdrożu? Jak odzyskać swoją tożsamość – narodową, kulturową, duchową? Jak długo będą nami zarządzali politykanci i pseudopatrioci? Te i wiele innych kwestii zostało omówionych w książce Jewgena Swerstiuka. Sam autor przyznaje, że jest rozmówany w eseju jako

gatunku literackim, przez który w zwięzły sposób jak najlepiej da się przekazać czytelnikowi sporo aktualnych zagadnień. „Esej to jest mój gatunek, z powodu którego skazano mnie na 12 lat” – powiedział artysta.

Jewgen Swerstiuk w latach 60-tych minionego wieku stał w jednym szeregu z prawdziwymi wojownikami o wolność i niepodległość Ukrainy – z Wasylem Stusem, Wasylem Symonenką, Allą Gorską, Iwanem Dziubą, Wołodymyrem Iwasiukiem, Iwanem Switłycznym i wieloma innymi. Z tego powodu pan Jewgen był ścigany przez władze komunistyczne, siedział w więzieniu, odbywał karę w obozach, nie miał możliwości swobodnie pracować na rzecz swego ojczystego kraju. Jednakże kary nie pohamowały jego ostrego słowa, nie oszczędzając ludzi niegodnych, nie-

Евген Свєрстюк радо роздавав автографи волинянам моральних і антиукраїнських.

Пан Євген родом із Горохівщини, мабуть, тому з особливою радістю приїздить до рідної землі із Києва. Цього разу він став гостем Волин-

(Dokończenie na s. 5)

«Не мир, а меч» від Євгена Свєрстюка

Другий рік поспіль після Великодня Волинь мала честь гостити свого земляка, шістдесятника, дисидента, літературознавця, письменника, культуролога Євгена Свєрстюка.

Євген Свєрстюк стояв в одному ряду зі справжніми борцями за волю і незалежність України у 60-ті роки минулого століття разом із Василем Стусом, Василем Симоненком, Аллою Горською, Іваном Дзюбою, Володимиром Івасюком, Іваном Світлічним та багатьма іншими. За це пан Євген завжди був в немилості у комуністичного режиму: сидів у в'язниці, був засланий у табори, не мав можливості вільно працювати на благо своєї рідної землі. Однак жодні покарання не притупили його гострого слова, непримиренного до людей негідних, аморальних і антиукраїнських. Письменник скеровує свої твори на те, аби вони резонували, вибухали у суспільстві, призвели до народження нового покоління, (Закінчення на 5-й сторінці)

Екологічна бомба zegarowa

Право UE забраняє рzuцання світловок компактowych до kosza. W Europie i USA problem utylizacji energooszczędných żarówek praktycznie nie istnieje, ponieważ działają tam specjalne firmy zajmujące się recyklingiem. Większość konsumentów świadomie wysyła zużyte żarówki producentom lub firmom do ich dyspozycji. Na Ukrainie takich praktyk nie ma, dlatego zużyte świetlówki energooszczędne trafiają na zwykłe śmietniki.

Ten fakt, że żarówki energooszczędne zawierają opary rtęci, od dawna nie jest tajemnicą. Właśnie to leży u podstaw ich funkcjonowania i oszczędzania energii. W stanie roboczym i zamkniętym są one całkowicie bezpieczne dla zdrowia ludzi i nie zanieczyszczają środowiska. Przekonuje o tym Główny Specjalista Oddziału Ochrony Ludności Głównego Departamentu Ministerstwa Spraw Nadzwyczajnych Ukrainy w Obwodzie Wołyńskim, major służby obrony cywilnej Wołodimir Portuś:

– Każdy wie, że w normalnych warunkach w zwykłych termometrach klinicznych też jest rtęć i nikt nie uważa, że to jest szkodliwe. Chociaż rtęci w termometrze jest tysiąc razy więcej, niż w lampach energooszczędnych. Jednak, kiedy termometr jest stosowany ostrożnie, nie jest szkodliwy. To samo dotyczy kompaktowych lamp fluorescencyjnych. Jeśli nie są uszkodzone, żadnego niebezpieczeństwa nie ma. Jeżeli żarówka wybuchła, należy pozbiierać szczątki (nie wolno stosować przy tym odkurzacza), wyrzucić je i dobrze przewietrzyć pokój. Najlepiej – poprzez przeciąg, w celu całkowitego usunięcia par rtęci.

Lekarze i ekolodzy są zaniepokojeni. Żarówki energooszczędne co raz częściej są stosowane w życiu codziennym, a po zużyciu są wrzucane do zwykłych śmietników. Później z wysypisk rtęć dostaje się do gleby, wody i powietrza. Po pomnożeniu liczby ludności Ukrainy przez liczbę lamp energooszczędnych w kraju, eksperci obliczyli, że do ukraińskich odpadów corocznie trafia kilkaset kilogramów rtęci. Co więcej, tylko gram rtęci, który dostał się do środowiska, zanieczyszcza więcej niż 3300000 metrów sześciennych powietrza albo 200000 metrów sześciennych wody. Nawet jego minimalne dawki mogą powodować

Ten problem należy rozwiązać jak najszybciej na poziomie ogólnopolskim. Rtęć jest toksyczna, zaliczana do toksyn pierwszej kategorii, które, trafiając do gleby, wody itp., wywierają negatywny wpływ na wszystkie narządy i układy człowieka. To jest bardzo niebezpieczne.

Jak powiedziała Natalia Janko, Główny Państwowy Lekarz Sanitarny Obwodu Wołyńskiego, na Ukrainie działa kilka przedsiębiorstw zajmujących się gromadzeniem i usuwaniem odpadów przeznaczonych do recyklingu świetlówek energooszczędnych. Instytucje i organizacje prywatne powinny same zawierać umowy z takimi przedsiębiorstwami, które najbliżej od Łucka znajdują się w Równym i we Lwowie.

– Zgodnie z Postanowieniem Gabinetu Ministrów Ukrainy, istnieje lista firm utylizujących odpady różnego rodzaju, w tym energooszczędne lampy i rtęć – mówi Natalia Janko – Jeśli chodzi o lampy używane w codziennym życiu, ważną rolę odgrywa to, jaki jest stosunek człowieka do selektywnej zbiórki odpadów. W Łucku rzeczywiście istnieje problem z organizacją zbierania śmieci. Dlatego konieczne jest przeprowadzenie akcji informacyjnej wśród ludności i zwrócenie uwagi na to, że lampy nie wolno rzucać do kosza, bo to zagraża zdrowiu. Co w takiej sytuacji powinniśmy zrobić ze świetlówkami po ich zużyciu? Najlepszym wyjściem jest włożyć je w domu do kartonu, bo obecnie w Łucku nie ma recyklingu urządzeń energooszczędnych, chociaż założenie takiej firmy utylizacyjnej jest w planach Rady Miejskiej.

– Największymi producentami odpadów z rtęcią są duże przedsiębiorstwa i instytucje miejskie (szkoły, przedszkola itp.), które zawarły umowy z firmami recyklingu żarówek energooszczędnych w Równym lub we Lwowie.

Wadliwe świetlówki energooszczędne są szkodliwe dla zdrowia i środowiska

poważne zaburzenia fizyczne i psychiczne.

– Nie jesteśmy gotowi na to wyzwanie. Kroczymy drogą oszczędności, a kwestia gromadzenia i recyklingu żarówek energooszczędnych nie jest uregulowana, szczególnie w Łucku – powiedział kierownik Departamentu Ochrony Zdrowia Łuckiej Rady Miejskiej Fedir Koszel. –

Te ostatnie z kolei, jak tylko odpady są zgromadzone, przyjeżdżają do Łucka i biorą lampy do utylizacji – powiedziała Główny Specjalista Departamentu Ekologii Łuckiej Rady Miejskiej Oksana Tarabaniuk. – W Łucku planujemy stworzyć firmę recyklingową albo czasowy magazyn, gdzie mieszkańcy Łucka będą gromadzili swoje zużyte lampy energo-

oszczędne. W tym roku problem musi zostać rozwiązany.

Nawiasem mówiąc, recykling żarówki nie jest bezpłatny – średnio kosztuje 10% wartości lampy. To znaczy, koszt utylizacji jednej żarówki wynosi od 2,30 do 3,50 грн. To zależy od liczby i wielkości żarówek. Jednak czy Ukraińcy są dziś gotowi świadomie płacić za usuwanie odpadów? O wiele łatwiej i taniej wyrzucić zużyte urządzenia do śmieci.

– Myślę, że dwie hrywny to nie jest taka duża suma. Codziennie więcej tracimy na przejazd – mówi Oksana Tarabaniuk – I zapłacenie kilku hrywn za utylizację lamp po 3-5 latach ich funkcjonowania

nie wychodzi zbyt drogo.

W międzyczasie, kiedy Rada Miejska planuje założenie recyklingu świetlówek energooszczędnych w Łucku, ekolodzy miasta doradzają mieszkańcom przechowywanie lamp w domu. Koniecznie należy owinać je w papier i delikatnie włożyć do kartonu.

Ania TET

Екологічна бомба сповільненої дії

Законодавство Європейського Союзу забороняє викидати компактні люмінесцентні лампи у смітник. У країнах Європи та США проблема утилізації енергоекономних ламп практично відсутня, оскільки там функціонують спеціальні підприємства, що займаються утилізацією. Та й самі споживачі свідомо відправляють старі лампи виробникам або підприємствам для їх знешкодження. В Україні ж такої практики немає, тому енергоекономні лампи, що вийшли з ладу, потрапляють на звичайні сміттєзвалища.

ти приміщення. Найкраще – за допомогою протягу, щоб максимально видалити пари ртуті.

Медики та екологи б'ють на сполох. Енергоекономні лампи все частіше використовуються в побуті, а після того, як вийдуть з ладу, викидаються у звичайний смітник. Згодом із сміттєзвалища ртуть потрапляє у ґрунт, воду та повітря. Експерти підраховали: якщо помножити кількість населення України на кількість ламп, які припадають на кожного українця, то щороку в українській смітничці потраплятиме кількості кілограмів ртуті. До того ж лише один грам ртуті, який потрапив у довкілля, здатний призвести до забруднення більше, ніж 3300000 куб. м повітря чи 200000 куб. м води. Навіть її мізерні дози можуть викликати гострі фізичні та психічні розлади.

– Ми не готові до такого виклику. Пішли шляхом енергозбереження, а збір та утилізація ламп належним чином не налагоджені, зокрема в місті Луцьку, – зауважив начальник управління охорони здоров'я Луцької міської ради Федір Кошель. – Це питання потрібно вирішувати якнайшвидше і на державному рівні. Адже ртуть належить до токсичного продукту першої категорії, яка, змішуючись із водою, ґрунтом тощо, впливає на всі органи і системи людини, а це дуже небезпечно.

Як проінформувала голо-

збору сміття. У Луцьку дійсно є проблема з організацією збору сміття, тому потрібно проводити роз'яснювальну роботу серед населення і наголошувати, що лампи не можна викидати у смітник, адже це загрожує здоров'ю.

Куди ж тоді дівати лампи, які містять ртуть, після їх відпрацювання? Найкращий вихід – складати вдома у коробку, адже в Луцьку наразі немає пункту прийому енергоекономних приладів, хоча його створення є у планах міськради.

– Найбільшими утворювачами відходів із вмістом ртуті є великі підприємства і комунальні заклади (шкільні, садочки тощо), які уклали договори із рівненськими або львівськими фірмами, що займаються утилізацією енергоекономних ламп. Ці фірми, у свою чергу, по мірі накопичення відходів приїждять до Луцька і забирають лампи на утилізацію, – розповіла головний спеціаліст відділу екології Луцької міської ради Оксана Тарабанюк. – У Луцьку планується створити пункт прийому енергоекономних ламп або тимчасовий склад, куди мешканці міста зможуть приносити відпрацьовані прилади. Цього року це питання обов'язково вирішиться.

До речі, утилізація ламп не безкоштовна – вона обходиться в середньому 10% від вартості лампи. Так, утилізувати одну лампочку коштує від 2,30 до 3,50 грн. – залежно від кіль-

Несправні енергоекономні лампи шкідливі для здоров'я та довкілля

лomu. В цьому переконує головний фахівець відділу цивільного захисту ГУ МНС України у Волинській області, майор служби цивільного захисту Володимир Портусь:

– Усі знають, що у звичайному медичному термометрі теж є ртуть і ніхто не каже, що він шкідливий. Хоча в термометрі ртуть у тисячу разів більше, ніж в енергоекономній лампі. Однак при акуратному використанні термометр не шкідливий. Аналогічна ситуація і з компактною люмінесцентною лампою. Якщо її не розбити, ніякої небезпеки не буде. Якщо така лампа розбилася, потрібно зібрати уламки (ні в якому разі не використовувати пиросос), винести їх та добре провітрити-

вний державний санітарний лікар Волинської області Наталія Янко, в Україні є кілька підприємств, що займаються збором та вивозом на утилізацію відпрацьованих енергоекономних ламп. Приватні ж установи та організації повинні самі укладати договори із такими підприємствами у Рівному чи Львові, які найближче до Луцька.

– Згідно з постановою Кабінету Ministrів в Україні є перелік підприємств, що утилізують сміття різного роду, в тому числі, і ртутні енергоекономні лампи, – розповіла Наталія Янко. – Щодо ламп, які використовуються в побуті, то тут відіграє роль те, як людина ставиться до роздільного

кості та розміру ламп. Однак чи готові сьогодні українці свідомо платити за знешкодження відходів? Адже набагато легше і дешевше викинути відпрацьований прилад у смітник.

– Думаю, 2 гривні не такі великі гроші. Ми більше витрачаємо щодня на проїзд, – каже Оксана Тарабанюк. – А заплатити кілька гривень за утилізацію ламп, що відслужили 3-5 років не дуже дорого.

А поки Луцька міськрада планує організувати стаціонарний пункт прийому енергоекономних ламп, екологи міста радять мешканцям зберігати лампи вдома – обов'язково загорнути у папір та акуратно покласти у коробку.

Ania TET

(Закончення. Початок на стр.3)

лєчны, народзини nowego pokolenia, które kontynuowało by dzieło prawdziwych kół inteligencji patriotycznej.

Wicerektor Wołyńskiego Uniwersytetu Narodowego imienia Łesi Ukrainki Iryna Konstankiewicz, która organizowała prezentację, zauważyła, że książka Jewgena Swerstiuka powinna się znaleźć w każdej bibliotece, żeby ukraińska młodzież mogła się z nią zapoznać i zaczerpnąć od autora wielkiego ducha narodowego. O historii powstania książki opowiedział dyrektor wydawnictwa „Teren”, które opublikowało pracę, Andriy Krysztal'ski.

Wszystkie pytania licznych gości prezentacji dotyczyły obecnej sytuacji politycznej, kulturalnej i gospodarczej na Ukrainie. Jewgen Swerstiuk nie powstrzymywał swych „słów-błyskawic” – i powiedział, że „obecna rozwiązłość postkomunistyczna wynosi na powierzchnię ludzi nie wyznających żadnych zasad moralnych. A wymyślony podział na Wschód i Zachód nie ma żadnych podstaw. U nas istnieje podział na rozwój kulturalny i zacofanie sowieckie i w każdym z regionów naszego państwa nie brakuje ludzi zarówno z jednego obozu, jak też z drugiego”.

Wiktor JARUCZYK
Zdjęcie autora

Podczas prezentacji książki: Iryna Konstankiewicz i Jewgen Swerstiuk
Pід час презентації книги: Ірина Констанкевич та Євген Свєрстюк

Закінчення. Початок на 3-й сторінці

яке б прийшло на зміну справжнім патріотичним інтелегентним колам.

Проректор Волинського національного університету ім. Лєси Українки Ірина Констанкевич, котра вела презентацію, наголосила, що книга Євгена Свєрстюка повинна бути у кожній бібліотеці, щоб українська молодь могла прочитати і навчитися великого національного духу в автора. Про історію видання книжки розповів директор видавництва «Teren», де вийшла праця, Андрій Криштальський.

Усі питання численних гостей презентації стосувалися нинішнього політичного, культурного та економічного стану України. Євген Свєрстюк не жалкував слів-перунів і сказав, що «нинішній посткомуністичний блуд виносить на поверхню людей, котрі не визнають жодної моралі. А нагородний поділ на Схід і Захід абсолютного невинуватий. У нас існує поділ на культуризм і «совденію», причому в кожному регіоні нашої держави вистачає людей як одного, так і іншого таборів».

Віктор ЯРУЧИК
Фото автора

Обчоды 70. rocznicy Zbrodni Katyńskiej

W dniach 24. i 25. kwietnia br. w Równem i Ostrogu odbyły się obchody 70. rocznicy Zbrodni Katyńskiej.

Першого дня в коścieле pw. św.św. Piotra i Pawła w Równem miał miejsce Wieczór Katyński. Kto w poświęceń padł godzinie/ten się w innych przelał tylko. Bazę dla pierwszej części wieczoru stanowiły fragmenty pamiątek odnalezionych podczas ekshumacji ciał pomordowanych w Katyniu oficerów polskich. Zamiarem organizatorów nie było pomnikowe przedstawienie ofiar ludobójczego mordu sprzed siedemdziesięciu lat, lecz zaprezentowanie sylwetek oficerów w pełni ich ludzkiego wymiaru – stąd pojawiły się fragmenty zapisków z ich żartami, kolokwialnymi wyrażeniami, a także te z wyznaniem miłosnymi. Oprawę muzyczną stanowiły utwory o tematyce katyńskiej wykonane na bandurach, gitarze, skrzypcach i kontrabasie. Występ uświetnił także chór, śpiewając pieśń Tacy sami jak my. Nie zabrakło też wiersza księdza Jana Twardowskiego Matka Boska Katyńska. Druga część wieczoru poświęcona została ofiarom katastrofy pod Smoleńskiem oraz wspomnieniu Pary Prezydentkiej. Całości towarzyszyły prezentacje multimedialne z historycznymi zdjęciami oraz fragmentami filmu Katyń. W uroczystości została wplecio-

na także nagranie ze spotkania z Rodzinami Katyńskimi z oddziału lubelskiego.

Drugi dzień obchodów rozpoczęła żałobna Msza Święta za ofiary Katynia 1940 roku i Katynia 2010 roku. Następnie miała miejsce modlitwa oraz złożenie kwiatów pod Ścianą Pamięci o Katyniu. Na terenie przykościelnym zasadzono również uroczyste trzy dęby pamięci oficerów pochodzących z Równego, a rozstrzelanych przez NKWD wiosną 1940 roku. Jeden z dębów – kapitana Bolesława Deszerta - sadziła bratanica zamordowanego. Wmurowano także pamiątkowe tabliczki. W Ostrogu posadzono dwa dęby poświęcone pamięci zamordowanych w Katyniu przedwojennego burmistrza miasta Stanisława Ludwika Żurakowskiego oraz wybitnego ostrogskiego lekarza Konrada Szepelskiego. Uroczystości zostały zorganizowane przez Konsulat Rzeczypospolitej Polskiej w Łucku, parafię rzymsko – katolicką w Równem, Harcerstwo Polskie na Ukrainie oraz Towarzystwo Kultury Polskiej im. Wł. Reymonta w Równem.

Justyna JANCZ

Відзначення 70-ої річниці Катинського злочину

24 – 25 квітня цього року у Рівному і Острозі відзначено 70-ту річницю Катинської трагедії.

Першого дня у Костелі св. Петра і Павла у Рівному був проведений Катинський вечір «Хто в посвяченні вправ годину, той у інших перейшов». Основою першої частини вечора стали фрагменти щоденників, які були знайдені під час екзумації тіл польських офіцерів, розстріляних у Катині. Задумом організаторів не було представлення спогадів жертв масового вбивства сімдесятирічної давності, а показ постатей загиблих офіцерів у повноті їх людського еста, адже саме це лягло в основу записок, сповнених філософськими висловлюваннями, любовними оспіваннями і жартами. Музичним супроводом були твори, присвячені Катинській трагедії, виконані на бандурі, гітарі, скрипці і контрабасі. Окрасою стала також пісня «Такі самі, як ми» у виконанні хору. Прорекламовано вірш Яна Твардовського «Мати Божа Катинська». Друга частина вечора була присвячена жертвам катастрофи під Смоленськом і спогадам про Президентську Пару. Доповненням вечора стала мультимедійна презентація з історичними світлинами і фрагментами фільму «Катинь». Під час

урочистості була можливість переглянути відеозаписи зустрічі з катинськими родинами люблінського відділу.

Другий день розпочався з поминального богослужіння пам'яті жертв Катині 1940 і 2010 років. Далі була спільна молитва і покладання квітів до Стіни пам'яті про Катинь. Біля костелу посаджено три дуби на згадку про офіцерів – рівненчан, розстріляних НКВС весною 1940 року. Один із дубів посаджений в честь капітана Болеслава Дешерта племінницею загиблого, два інших посаджено в Острозі на згадку про вбитих у Катині довоєнного бургомістра Острога Станіслава Людвіка Жураковського і уродженця Острога, доктора медицини, лікаря Конрада Шепельського. Біля дерев, як у Рівному, так і в Острозі, вмуrowано у стіну пам'ятні таблички

Організаторами урочистості стали: Генеральне Консульство РП в Луцьку, Римо-католицька парафія міста Рівного, Польське Харцерство на Україні і Товариство польської культури ім. Владислава Реймонта в Рівному.

Юстина ЯНЧ

Фото Олександра Радича

Łuczczanin Iwan Wyhowski

Iwan Wyhowski przez trzy lata był hetmanem Ukrainy i 15 lat z rządu mieszkał w Łucku. Jego działalność publiczna zaczęła się właśnie w tym mieście i właśnie tutaj ukształtował się jako osobowość. W wieku młodzieńczym zadbał o rozwój swojej kariery: od zwykłego sekretarza do kierownika Łuckiego Sądu Ziemińskiego.

Ostatnio w murach Zamku Lubarta, w Galerii Obrazów, mieszkańcy Łucka uhonorowali pamięć wielkiego ukraińskiego hetmana Iwana Wyhowskiego. W akcji artystycznej uczestniczyło sporo ludzi – artyści, przedstawiciele władz miejskich i obwodowych, mediów i kożacka wołyńskiego.

– Pomysł zorganizowania tej imprezy artystycznej powstał jeszcze w listopadzie ubiegłego roku podczas uroczystości z

okazji Bitwy pod Połtawą – powiadzała pani dyrektor Galerii Obrazów Zoja Nawrocka. Wtedy pracownicy Galerii Obrazów zaangażowali się w zbadanie życiorysu Iwana Wyhowskiego, ściśle związanego z Łuckiem, gdzie on mieszkał przez 15 lat.

Zoja Nawrocka również zauważyła, że pracownicy Galerii już dawno proponowali założyć tablicę pamiątkową poświęconą Iwanowi Wyhowskiemu. Plano-

wano ją zainstalować na ścianie gdzie w Galerii Obrazów, wcześniej znajdowała się Kancelaria Starostwa, w której przez pewien czas pracował hetman Ukrainy. Jednak projekt ten realizowali przedstawiciele Strzeleckiego Bractwa Kozackiego, którzy w ramach przygotowań do akcji artystycznej opracowali wzór tablicy pamiątkowej, który został przymocowany do ściany Galerii

W ramach przedsięwzięcia artystycznego „Wołyński Sejmik Szlachecki” recytowano wiersze ku czci Iwana Wyhowskiego, wykonywano pieśni i wiersze z epoki, dyskutowano na temat Traktatów Gadiacza i „Manifestu Wojska Zaporozkiego do Władców Europy”. Imprezę uświetnił występ zespołu muzyki dawnej „Pławsica Kozacka”.

Przy okazji, na ostatniej konferencji prasowej burmistrz Bohdan Szyba ogłosił zamiar nazwania jednej z centralnych miejskich ulic imieniem Iwana Wyhowskiego i postawienia pomnika słynnego hetmana.

Ania TET

Іван Виговський – лучанин

Іван Виговський протягом трьох років був Гетьманом України і 15 років поспіль жив у Луцьку. Свою державотворчу діяльність він почав саме у нашому місті, утверджуючись як особистість, будуючи свою кар'єру від звичайного писарчука до очільника Луцького земського суду.

Нещодавно у замку Любарта, в Художньому музеї, лучани вшанували пам'ять великого українського гетьмана Івана Виговського. На мистецьку акцію «Волинський соймик шляхетський», що була присвячена пам'яті гетьмана, зібралось чимало людей – митці, представники влади, преси та волинського козацтва.

– Ідея організувати цю мистецьку акцію виникла ще в листопаді минулого року під час заходу, приуроченому Полтавській битві, – розповіла завідувачка Художнього музею Золя Навроцька. Тоді Художній музей почав досліджувати життя Івана Виговського, яке тісно пов'язане з Луцьком, де він прожив 15 років.

Золя Навроцька також зауважила, що у працівників музею давно виник задум створити меморіальну дошку, присвячену Івану Виговському. Її планували встановити на стіні Художнього музею, який розташований на місці Повітової канцелярії, де свого часу працював гетьман України. Проте першими реалізували цю ідею

представники «Козацького Європи». Музичний подарунок стрілецького братства», які, для всіх присутніх зробив гурт готуючись до мистецької акції, виготовили макет меморі-

альної дошки. Цей макет вони прикріпили на стіні музею.

У рамках мистецького заходу «Волинський соймик шляхетський» звучали вірші, присвячені Івану Виговському, пісні та поезії тієї доби, відбулися читання Гадяцьких трактатів та «Маніфесту Війська Запорозького до володарів

На нещодавній пресконференції міський голова Богдан Шибя заявив про наміри назвати іменем Івана Виговського одну з центральних вулиць міста Луцька та спорудити пам'ятник відомому гетьману.

Аня ТЕТ

Фото Володимира Хомича

«TERAZ WROCLAW»-2010

W uczelniach wyższych Wrocławia (Polska) startuje rekrutacja-2010. Projekt «Teraz Wrocław» zaprasza Ukraińców na studia. Najlepsi wśród absolwentów szkół średnich zostaną zwolnieni z opłat za studia i będą studiować za darmo.

Projekt «Teraz Wrocław» – niekomercyjna inicjatywa Urzędu Miasta i uczelni wyższych Wrocławia, która rozpoczęła swoją działalność w 2006 roku i której zadaniem jest informacyjne i konsultacyjne wsparcie kandydatów na studia pochodzących z Europy Wschodniej. Projekt bez pobierania żadnych opłat pomaga wybrać uczelnię i kierunek studiów, nadaje konsultacje na temat przygotowania dokumentów i procedury rekrutacji, a także organizuje dla swoich uczestników kurs językowo-adaptacyjny przed rozpoczęciem studiów. W ramach «Teraz Wrocław» ukraińskich kandydatów na studia zapraszają:

- Uniwersytet Wrocławski
- Politechnika Wroclawska
- Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
- Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
- Dolnośląska Szkoła Wyższa
- Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu
- Wyższa Szkoła Zarządzania «Edukacja»

Uczestnikiem projektu może zostać każdy, kto chce zdobywać wykształcenie w jednej z wymienionych uczelni i ma świadectwo o pełnym wykształceniu średnim (lub dyplom bakałarza czy magistra), wymagana jest także znajomość języka polskiego.

Kandydat wybiera uczelnię, wydział i specjalność, poziom i tryb studiów. Wypełnia ankietę uczestnika «Teraz Wrocław», a także przygotowuje zestaw niezbędnych dla rekrutacji dokumentów i przysyła ich pod adresem projektu. Przyjęcie na studia odbywa się na podstawie rozpatrzenia przez komisję kwalifikacyjną na wybranej uczelni podanych dokumentów, zwłaszcza świadectwa (dyplomu).

Według wyników konkursu dokumentów komisje kwalifikacyjne na uczelniach wyznaczają najlepszych wśród kandydatów, którzy zostaną zwolnione z opłat za studia!

Główne kryteria konkursu: poziom znajomości języka polskiego, średnia w świadectwie o pełnym wykształceniu średnim i wysokość ocen z przedmiotów, związanych z wybranym kierunkiem studiów. Wyniki niezależnej oceny zewnętrznej nie są brane pod uwagę.

Pretendenci na zwolnienie z opłat za studia nie mogą posiadać dyplomu ukończenia studiów wyższych w Polsce i Karty Polaka.

Dokładna informacja: www.study-in-wroclaw.pl

Dodatkowa informacja:

Informacyjne biuro projektu «Teraz Wrocław»

tel: +48 71 368 0892-5
fax: +48 71 368 0895
e-mail: office@studyinwroclaw.com

У вищих навчальних закладах Вроцлава (Польща) стартує вступна кампанія-2010. Проект «Teraz Wrocław» запрошує українців на навчання. Найкращі з абітурієнтів будуть звільнені від плати за навчання та здобуватимуть освіту безкоштовно.

Проект "Teraz Wrocław" - некомерційна ініціатива мерії та вищих навчальних закладів Вроцлава, започаткована у 2006 році та спрямована на інформаційну та консультативну підтримку абітурієнтів зі Східної Європи. Зокрема, проект безкоштовно допомагає обрати навчальний заклад та напрямок навчання, консультує із питань підготовки документів та процедури вступу, а також організовує перед початком навчання мовно-адаптаційний курс для своїх учасників. У рамках «Teraz Wrocław» на навчання українських абітурієнтів запрошують:

- Вроцлавський університет
- Вроцлавська політехніка
- Економічний університет у Вроцлаві
- Вроцлавський природничий університет
- Нижньосилезька вища школа
- Вища банківська школа у Вроцлаві
- Вища школа менеджменту «Edukacja».

Учасником проекту може стати кожен, хто хоче здобувати освіту в одному із перерахованих вищих навчальних закладів і має атестат про повну загальну середню освіту (або ж диплом бакалавра чи магістра), а також володіє польською мовою.

Абітурієнт обирає навчальний заклад, факультет і спеціальність, рівень та форму навчання. Заповнює анкету учасника «Teraz Wrocław», а також готує пакет необхідних для вступу документів та надсилає їх на адресу проекту. Зарахування на навчання відбувається на основі розгляду приймальною комісією обраного навчального закладу представлених документів, зокрема, атестата (диплома).

За результатами конкурсного розгляду документів приймальні комісії вищих навчальних закладів визначають найкращих серед кандидатів, котрих звільнять від плати за навчання!

Основні критерії конкурсу: рівень знань польської мови, бал атестата та успішність з предметів, пов'язаних із обраною спеціальністю. Результати ЗНО до уваги не беруться.

Обов'язковою вимогою до претендентів на звільнення від плати за навчання є також відсутність здобутої вищої освіти у Польщі та відсутність Карті поляка.

Детальна інформація: www.study-in-wroclaw.pl

Додаткова інформація:

Інформаційний офіс проекту «Teraz Wrocław»

tel: +48 71 368 0892-5
fax: +48 71 368 0895
e-mail: office@studyinwroclaw.com

Informacja wołyńska Волинська інформація

Лучани вшанували пам'ять жертв Чорнобильської катастрофи. 26 квітня на Меморіалі Вічної Слави біля пам'ятника жертвам Чорнобильської катастрофи відбувся мітинг-реквієм «Попіл Чорнобиля – в моєму серці».

Mieszkańcy Łucka uczcili pamięć ofiar katastrofy w Czarnobylu. 26 kwietnia na Memoriale Wiecznej Sławy koło pomnika ofiarom katastrofy w Czarnobylu odbył się wiec-requiem «Popiół Czarnobyla – w moim sercu».

Середньомісячна заробітна плата у Волинській області зазедве перевищує 1400 гривень і становить 74% від середнього показника по Україні.

Średnia pensja w obwodzie wołyńskim zaazedwie przekracza 1400 hrywien. Jest to 74% sredniej na Ukrainie.

I Всеукраїнський фестиваль вишитих рушників відбудеться 9-10 травня у Луцьку.

В рамках фестивалю буде проведено парад учасників з вишитими рушниками, виставку-ярмарок, благодійний аукціон із продажу вишитих рушників.

I Ogólnoukraiński Festiwal Ręczników Haftowanych odbędzie się 9.-10. maja w Łucku.

W ramach festiwalu będą miały miejsce parada uczestników z ręcznikami haftowanymi, wystawa-jarmark, aukcja dobroczynna, w czasie której będą sprzedawane ręczniki haftowane.

Факсимільне видання Переспонницького Євангелія передане у Музей волинської ікони. Переспонницьке Євангеліє – перший із відомих сьогодні перекладів священного тексту Євангелія книжкою староукраїнською мовою.

Faksimilne wydanie Ewangelii Perespornickiej zostało przekazane do Muzeum Ikony Wołyńskiej. Perespornicka Ewangelia to pierwszy ze znanych dziś tłumaczeń tekstu Ewangelii w książkowym języku staroukraińskim.

18 квітня у замку Любарта проходили етнічний фестиваль «Майстри середньовіччя», під час якого виступили музичні колективи, відбулися лицарські бої та ярмарок

Etniczny festiwal «Mistrzowie średniowiecza», w ramach którego odbyły się występy muzycznych zespołów, walki rycerskie i jarmark, został zorganizowany 18. kwietnia w zamku Lubarta.

98-му річницю Пласту та складання Першої Платстової Присяги відзначили 17 квітня луцькі пластуни. Серед святкових заходів — фотовиставка «Пласт – наш здоровий спосіб життя», платстова теренова гра «Теренівка», святкова пісенна ватра.

Obchody 98-lecia Plastu i Dnia Pierwszej Przysięgi Plastu odbyły się 17 kwietnia w Łucku. Wśród świętecznych imprez — wystawa zdjęć «Płast – nasz zdrowy sposób życia», płastowa gra terenowa «Terenówka», świąteczna piosenna watra.

Понеділок 3 травня

06.00 Ранкова молитва
06.05 Х/ф «Новий Гулвер»
07.10 Концертна програма «Я, Українець!»
07.55 Д/ф «Стальний плацдарм»
09.00 РАНОК з Першим
09.35 Точка зору
09.35 ПКЕ-2010.
Представлення країн-учасниць. Альоша (Україна)
09.40 Погода
09.50 До Дня Великої Перемоги. Х/ф «Син полк» 1, 2с.
12.10 До Дня Великої Перемоги. Прем'єра д/ф «Одного разу, 60 років тому»
13.15 ПКЕ-2010.
Представлення країн-учасниць. Альоша (Україна)
13.30 Погода
13.30 До Дня Великої Перемоги. Х/ф «Іванове дитинство»
15.05 Погода
15.20 Промадянин світу
16.25 До Дня Великої Перемоги. Г/с «Сімнадцять миттєвостей весни» 1с.
17.50 ПКЕ-2010.
Представлення країн-учасниць. Альоша (Україна)
18.00 Про головне
18.35 Ювілейний концерт М. Поплавського «Світ моєї любові» 1, 2ч.
21.00 Новини
21.15 Погода

21.25 «Попередження» з М. Вересем
22.15 Далі буде...
22.50 Трійка, Кено
23.00 Д/ф «Стальний плацдарм»
00.15 Інтерактивний проект «Острів скарбів»
01.20 Новини
01.35 Погода
01.40 Культурно-містський арсенал. До Дня Великої Перемоги. Х/ф «Повітряний візник»
02.55 До Дня Великої Перемоги. Х/ф «Винувачі»
04.30 Тетяна Цимбал представляє: «Лінія долі»
05.00 «Знайдемо вихід» з Н. Розинською
06.10, 05.10 Х/ф «Аліса у Дивосвіті»
08.45 Х/ф «Розлучення і семеро дітей»
10.25 Х/ф «Іван Васильович змінює професію»
23.15 Х/ф «Дванадцять стільців»
02.15 Х/ф «На іншому боці раю»
04.10 «Документ»

06.25, 04.55 «Гід країнами світу»
07.15 «Неймовірні історії про життя. Де ви тепер?»
08.20 Д/п «Велика Війна. Барбаросса»
09.30 Т/с «Повернення Мухтара-2»
11.30 «Детективи»
12.15 Д/п «Будемо жити, Макаричу!»
13.25 Т/с «Next-2»
14.40 Т/с «1941»
15.40 «Жди мене»
17.20, 03.45 Т/с «Сусіди»
18.00 Новини
18.10, 04.15 «Кримінальні справи»
19.00 Т/с «Кармеліта. Циганська пристрасть»
20.00 «Подорожі»
20.20 Т/с «Обручка»
21.20 Т/с «Зникли»
22.25 Т/с «Московський двірник»
00.50 Д/п «Доктор Хайм. Експерименти на людях»
01.55 Д/п «Невідома війна»
02.45 Подорожі.
03.05 Т/с «Вторгнення»

Ціпа»
13.50 М/с «Файнс і Ферб»
14.20, 15.45 Teen Time
14.25 Т/с «Ханна Монтана»
14.50 Т/с «Пліткарка-2»
15.50, 19.20 Т/с «Ранетки»
16.50, 22.15 Т/с «Тату-світ дочки»
17.55, 21.15 Т/с «Ворониці»
19.00 Репортер
19.15, 00.35 Спортрепортер
23.20 Info-ШОК
00.40 Служба розшуку дітей
00.45 Х/ф «Залишайся»
02.20 Третій зайвий
03.20 Студія «Зона ночі»
03.25 Культура
03.25 Драй Хмара останні сторінки
03.55 Ігустія
04.20 Студія «Зона ночі»
04.25 Невідома Україна
04.55 Зима надії
05.20 Зона ночі

19.00 «Штрафбат»
Т/с
21.05 «Монтана»
Х/ф
23.05 «Врятувати рядового Раяна»
Х/ф
02.30 «Рік Яо». Х/ф

не граєш»
07.55 Т/с «Моя прекрасна нянька»
09.00 Літні жарти
10.10 Х/ф «Мимра»
12.00 Т/с «Молодий вовкодав» (5 с.)
13.00 «Охоронець - 2»
14.00 Х/ф «Мій»
18.00 Т/с «Сфросинія»
19.00, 03.30 Події
19.20 Х/ф «Якби я тебе любив...»
21.30 «Цар скорпіонів»
23.30 Х/ф «Ідентифікація Борна»
02.00 Т/с «Помадні джунглі» (5,6 с.)

19.10 «Польський смак»
Тележурнал.
20.15, 02.20 На дораніч малюта.
21.00, 02.55 Спорт.
21.10 Прогноз погоди.
21.45, 03.25 «Кольори щастя» Т/с.
22.15, 03.55 «Готель під трояндами». Гала-концерт авторської пісні в Вроцлаві.
01.05 «Затишок зірок». Концерт.

12.30 Польські серця.
Шопен.
12.40 Свято Конституції 3 травня.
14.20 Новини.
14.30 Гаряча ніч.
15.20 «Розмова прослуховується», комедія, РП, 1991.
17.00 «Будинок парафіяльного священика».
17.30 «Клан».
18.00 Телеекспрес.
18.20 «Отець Матейш».
19.15 Угадай мелодію.
20.00 Вечірка.
21.25 «Як я почав Другу світову війну» 2
22.50 «Як я почав Другу світову війну» 3
00.15 Худ.фільм.
02.00 «Вуличні ігри», РП, 1996.

06.15 Вставай! Праємо!
07.00 «Новини Полсат»
08.10 «Селезень Дональд представляє»
09.20 «Скубі Ду і пірати» - США, 2006.
10.50 «Пастка для батьків 2» - США, 1986.
12.40 «І в сумі, і в радості» - мелодрама, Індія, 2001.
17.30 «Центральна кегля» - комедія, США, 1996.
19.50 Події.
20.20 Погода.
20.30 «Саме життя».
21.00 «Людина-павук 2» - н/ф бойовик, США, 2004.
23.50 «Мережа».
01.45 Ніч загадок.
04.00 Таємниці долі.

06.35 Свято любові до дорогий Батьківщини.
07.15 «Златопольські»
07.45 «І в горі, і в радості»
08.45 «До мене, Пінг!» комедія, США, 2000.
09.25 «Урятовані дельфінами», док.фільм.
11.25 «Плем'я Кріппендорфа», комедія, США, 1998.
15.00 Сімейний турнір.
15.35 Концерт «Затишок зірок».
16.40 Майкл Йорк у пригонницькому фільмі Річарда Лестера «Чотири мушкетери», США-Іспанія, 1974.
19.00 Панорама.
19.45 Кабаре.
21.05 «Кольори щастя».
21.40 «Мостовики»
22.45 Патрик Свейзі і Міт Лоуф у бойовику «Чорний пекло», США, 1998.
00.25 «Темна вода», hotpot, США, 2005.

Четвер,
6 травня

06.00 "Доброго ранку, Україно!"
06.00 Ранкова молитва
06.05 Православний календар
06.10, 07.00 Новини
06.25 Мультифільм
07.25 Рейтингова панорама
07.35 Створи себе
07.45 Д/ф "Якщо ворог не здається..."
09.00 РАНОК з Першим
09.05 Про головне
09.35 ПКЕ-2010.
Представлення країн-учасниць. Група "inCulto" (Литва)
09.45 Погода
09.55 Легко бути жінкою
11.00 Життя триває...
11.40 До Дня Великої Перемоги. Д/ф "Таємниці Лисої гори"
12.15 Погода
12.25 ПКЕ-2010.
Представлення країн-учасниць. Група "inCulto" (Литва)
12.30 Полігон
13.00 До Дня Великої Перемоги. Д/ф "Тунелі у невідоме"
13.30 До Дня Великої Перемоги. Х/ф "Батальйони просять вогню" 3с.
15.00 Погода
15.10 Наша пісня
15.55 Індіо
16.25 Т/с "Сімнадцять миттєвостей весни" 4с.
17.50 До Дня Великої Перемоги. Д/ф "Київські мости"
18.35 Погода
18.45 Euronews
19.00 Про головне
19.35 Світ спорту
19.45 Погода
19.50 ПКЕ-2010.
Представлення країн-учасниць. Група "inCulto" (Литва)
20.00 Ток-шоу "Батьки і діти"
21.00 Новини
21.30 Світ спорту
21.45 Погода
21.55 Д/ф "Я там був не з власної волі" 3с.
22.25 Темний силует

22.50 Трійка, Кено, Максима
23.00 Підсумки
23.10 Д/ф "Якщо ворог не здається..."
00.15 Інтерактивний проект "Острів скарбів"
01.20 Новини
01.45 Погода
01.50 Культурно-мистецький арсенал. До Дня Великої Перемоги. Х/ф "Машенька"
03.05 До Дня Великої Перемоги. Х/ф "Хочу зробити зізнання" 2с.
04.25 Життя триває...
05.05 Легко бути жінкою

06.05 "Служба розшуку дітей"
06.10 Т/с "Янгол-охоронець"
06.55, 07.35, 08.05, 09.05 "Сніданок з 1+1"
07.00, 08.00, 09.00, 15.50, 19.30, 23.10 ТСН: "Телевізійна служба новин"
07.10 М/ф "Мавпочки в опері", "Мавпочки та граббжники", "Мавпочки, вперед!"
10.00 Т/с "Журов"
11.20, 16.05 "Справжні лікарі"
12.20, 15.05 Т/с "Тільки кохання"
13.15 Т/с "Маргоша"
14.20 "Сімнадцять миттєвостей весни"
17.05, 20.10 "Дайшники"
19.25 "Погода"
22.25 "З неба на землю"
23.35 "Проспорт"
23.40, 03.00 Т/с "Секс і Каліфорнія - 3"
00.15, 03.30 Х/ф "Експерт з безпеки"
02.00 "Документ"
04.55 Т/с "Хто в домі господар?"

21.30 Світ спорту
21.45 Погода
21.55 Автоакадемія
22.25 Іромадська вартя
22.50 Трійка, Кено
23.00 Підсумки
23.10 Д/ф "На головному напрямі"
00.15 Інтерактивний проект "Острів скарбів"
01.20 Новини
01.45 Хокей. Чемпіонат світу. США - Німеччина
03.55 "Надвечір'я" з Т. Шербатюк
04.25 Життя триває...
05.05 Легко бути жінкою

06.00 "Служба розшуку дітей"
06.10 Т/с "Янгол-охоронець"
06.55, 07.35, 08.05, 09.05 "Сніданок з 1+1"
07.00, 08.00, 09.00, 15.55, 19.30 ТСН: "Телевізійна служба новин"
07.10 М/ф "Пригоди барона Мюнхгаузена", "Ікар та мудреці"
10.00 "Анатомія слави"
11.15, 16.10 "Справжні лікарі"
12.15, 05.05 Т/с "Тільки кохання"
13.15 Т/с "Маргоша"
14.20 "Сімнадцять миттєвостей весни"
17.10 "Дайшники"
19.25 "Погода"
20.10 Х/ф "Ворог держави"
23.00 Х/ф "Підричний"

06.00, 04.15 "Тід країнами світу"
06.50 "Неймовірні історії про життя. Втеча"

06.00, 05.00 "Тід країнами світу"
06.50 "Неймовірні історії про життя. Освенцим"
07.55 Д/п "Велика Віна. Сталінград"
09.05 Т/с "Повернення Мухтара-2"
11.05 "Детективи"
11.45 Д/п "Зворотної дороги немає"
12.55 Т/с "Next-2"
14.05 Т/с "1941"
15.05 Д/п "Визволителі. Винищувачі"
16.05 "Зрозуміти. Пробачити"
17.20, 03.50 Т/с "Сусіди"
18.00 Новини
18.10, 04.20 "Судові справи"
19.00 Т/с "Кармеліта. Циганська пристрасть"
20.00, 02.40 "Подробиці"
20.20 Т/с "Обручка"
21.20 Т/с "Зниклі". Закл.
22.25 Т/с "Московський двірчик". Закл.
00.50 Д/п "Маршали перемоги: Жуков і Рокосовський"
01.50 Д/п "Невідома війна"
03.05 Телевізійна служба розшуку дітей
03.10 Т/с "Вторгнення"

05.30 М/с "Магічний народ"
06.10 Т/с "Серцеїдки"
07.00, 07.35, 08.35 Інформаційно-розважальна програма "Підйом"
07.30, 08.30, 19.20, 01.00 Погода
09.00 Т/с "Кадети"
10.55, 20.15 Т/с "Щасливі разом"
11.55 Телемагазин

07.55 Д/п "Велика Віна. Курська дуга".
09.05 Т/с "Повернення Мухтара-2"
11.05 "Детективи"
11.45 Д/п "Маршали перемоги: Жуков і Рокосовський"
12.55 Т/с "Next-2"
14.05 Т/с "1941"
15.05 Д/п "Визволителі. Повітряний десант"
16.05 "Зрозуміти. Пробачити"
17.20, 02.25 Т/с "Сусіди"
18.00 Новини
18.10 "Судові справи"
19.00 Т/с "Кармеліта. Циганська пристрасть"
20.00 "Подробиці"
20.20 Т/с "Обручка"
21.20 "Велика політика з Євгеном Кисельовим"
00.00 "БУМ"
01.25 "Подробиці"
01.45 Т/с "Вторгнення"
02.55 "Знахарі"
03.35 "Судові справи"

05.25 М/с "Магічний народ"
06.05 Служба розшуку дітей
06.10 Т/с "Серцеїдки"
07.00, 07.35, 08.35 Інформаційно-розважальна програма "Підйом"
07.30, 08.30, 19.20, 23.50 Погода
09.00 Т/с "Кадети"
10.55, 20.15 Т/с "Щасливі разом"
11.55 Телемагазин
"ВСЕ для ВАС"
12.15, 22.00 Інтуїція
13.30, 19.00, 23.25 Репортер
13.35 М/с "Му та Ципа"
13.55 М/с "Пригоди Джеки Чана"
14.30, 15.45 Teen Time
14.35 Т/с "Ханна Монтана"
14.50 Т/с "Пліткар-

"ВСЕ для ВАС"
12.10 Інтуїція
13.30, 19.00, 00.35 Репортер
13.35 М/с "Му та Ципа"
13.55 М/с "Файнс і Ферб"
14.30, 15.50 Teen Time
14.35 Т/с "Ханна Монтана"
14.50 Т/с "Пліткар-ка-2"
15.55, 19.25 Т/с "Ранетки"
16.50, 22.20 Т/с "Тату-сесві дочки"
17.55, 21.15 Т/с "Вороніни"
19.15, 00.55 Спортрепортер
23.20 Info-ШОК
01.05 Служба розшуку дітей
01.10 Х/ф "Онук Гагаріна"
02.30 Третій зайвий
03.30 Студія "Зона ночі"
03.35 Зірка Вавилова
04.20 Студія "Зона ночі"
04.25 Козацький флот
04.35 Зоряний година козацтва
04.50 За литовської доби
05.05 Козаччина.
Руїна
05.20 Зона ночі

06.20, 07.40, 08.40, 02.15, 04.15 Погода
06.25, 03.50 Факти
06.45, 08.35 300 сек/год
06.50 Світанок
07.45, 08.45 Факти.
Ранок
08.00, 08.55, 12.55, 19.15, 02.10 Спорт
08.05, 13.00 Анекдоти по-українськи
09.00 „Леся+Рома”. Т/с
09.40, 22.10 Comedy Club
10.40 „Солдати”. Т/с

ка-2"
15.50, 19.25 Т/с "Ранетки"
16.50 Т/с "Тату-сесві дочки"
17.55, 21.30 Т/с "Вороніни"
19.15, 23.45 Спортрепортер
23.55 Х/ф "Ігри розуму"
02.15 Третій зайвий
03.20, 04.20 Студія "Зона ночі"
03.25 Школа спектралізму
03.50 Українська художня школа
04.25 Реальний майстер-клас
05.15 У світі народно-прикладного мистецтва
05.35 Зона ночі

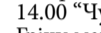

06.15 Служба розшуку дітей
06.20, 07.40, 08.40, 01.20, 03.20 Погода
06.25, 02.50 Факти
06.45, 08.35 300 сек/год
06.50 Світанок
07.45, 08.45 Факти.
Ранок
08.00, 08.55, 12.55, 19.25, 01.10 Спорт
08.05 Анекдоти по-українськи
09.00 „Леся+Рома”. Т/с
09.40 Comedy Club
10.40 „Солдати”. Т/с
11.40, 17.35 „Вулиці розбитих ліхтарів”. Т/с
12.45 Факти. День
13.00 „У серпні 44-го”. Х/ф
15.25 „Штрафбат”. Т/с
18.45 Факти. Вечір
19.10 Добрі новини
19.30, 00.40 Надзвичайні новини
19.55 „Штрафбат”. Т/с
Фінал
23.10 Голі та смішині

11.35, 17.35 „Вулиці розбитих ліхтарів”. Т/с
12.45 Факти. День
13.15 „Бандитський Петербург”. Т/с
14.25, 01.10 „По закону”. Т/с
15.20, 19.55 „Штрафбат”. Т/с
18.45 Факти. Вечір
19.20, 23.15 Надзвичайні новини
00.00 Факти. Підсумок дня
00.15 Неймовірна лекція містера Ріплі
02.20 „Увага, говорить Москва” 1-2 с. Х/ф
04.20 „Марко Поло”.

06.05, 00.40 "Бізнес+"
06.10 "Документальний детектив. Угода з дияволом"
06.35 Т/с "Кулагін та Партнери"
07.25 Т/с "Комісар Рекс"
08.25 Х/ф "Приступити до ліквідації"
12.00 "Нез'ясовно, але факт"
12.55, 23.10 "Битва екстрасенсів"
14.00 "Чужі помилки. Гріхи матерів"
15.00 "Давай одружилося"
17.00 "Неймовірні історії кохання"
18.00, 22.10 Т/с "Я лікую"
19.00 "Моя правда. Таємне життя "Іванушек інтернешнл"
20.00 "Містичні історії з Павлом Костіциним"
21.20 Т/с "Кулагін і Партнери"
00.30 "Вікна-Спорт"
00.45 Х/ф "Балада про солдата"

06.00 Т/с "Моя прекрасна нянька"
06.30, 17.00, 19.00, 03.30 Події
06.40, 01.00, 03.50 Спортивні події
06.50, 05.25 Срібний апельсин
07.00 Т/с "Єфросинія" (53 с.)
08.00 Т/с "Слід"
08.55, 03.00 Т/с "Безмовний свідок"
10.00 Т/с "Гончі - 3"
11.00 Т/с "Хоронитель" (6 с.)
12.00 Т/с "Останній кордон" (закл. с.)
13.00 Т/с "Висяки - 2"

23.55 Автопарк. Парк автомобільного періоду
01.25 „Увага, говорить Москва”. Фінал. Х/ф
03.25 „Виклик”. Х/ф
06.05, 02.05 "Бізнес+"
06.10 Т/с "Кулагін та Партнери"
07.00 Т/с "Комісар Рекс"
08.00 Х/ф "Смерть шпигуна!"
17.55 Х/ф "Мужики!"
20.00 "Україна має талант"
22.35 "Україна має талант!" Підсумки голосування
23.00 "Україна має талант! Другий шанс"
00.05 Х/ф "Максим Перепелиця"
01.55 "Вікна-Спорт"
02.10 Х/ф "Особистої безпеки не гарантуємо"

06.00 Програма передач
06.01, 23.30 "Час-Тайм"
06.15, 00.15, 03.15, 05.15 "Час спорту"
06.25, 10.20, 13.20, 15.20, 17.20, 18.25, 22.45, 00.25, 03.20, 05.20 "Погода на курортах"
06.30 "Ранок на 5-му"
09.10, 22.15, 23.20, 02.45, 04.15 "Бізнес-час"
09.20, 12.20, 14.20, 16.20, 17.50, 22.20, 23.50, 02.50, 04.25 "Погода в Україні"
09.30, 13.30, 14.30 "5 елемент"
10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 20.30, 23.00, 03.00, 05.00 "Час новин"

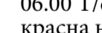
06.00 Програма передач
06.01, 23.30 "Час-Тайм"
06.15, 00.15, 03.15, 05.15 "Час спорту"
06.25, 10.20, 13.20, 15.20, 17.20, 18.25, 22.45, 00.25, 03.20, 05.20 "Погода на курортах"
06.30 "Ранок на 5-му"
09.10, 22.15, 23.20, 02.45, 04.15 "Бізнес-час"
09.20, 12.20, 14.20, 16.20, 17.50, 22.20, 23.50, 02.50, 04.25 "Погода в Україні"
09.30, 13.30, 14.30 "5 елемент"
10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 20.30, 23.00, 03.00, 05.00 "Час новин"
10.30, 11.30, 12.30 "Прес-конференції у прямому ефірі"
10.55, 01.50, 02.55, 03.25, 04.20, 05.25 "Огляд преси"
11.20 "Зверни увагу"
11.30 "Феєрія мандрів"
16.30 "Драйв"
17.30, 04.30 "Акцент"
18.30, 21.50, 03.30, 05.40 "Хроніка дня"
18.45, 05.30 "Київський час"
19.00, 22.30, 00.00, 04.00 "Час новин" (рос.)
19.20, 01.00 "Новий час"
21.00, 02.00 "Час"
00.30 "Автопілот-новини"
00.40 "Ні пуху, ні пера!"

06.00 Т/с "Моя прекрасна нянька"
06.30, 17.00, 19.00, 03.30 Події
06.40, 01.00, 03.50 Спортивні події
06.50, 05.25 Срібний апельсин
07.00 Т/с "Єфросинія" (53 с.)
08.00 Т/с "Слід"
08.55, 03.00 Т/с "Безмовний свідок"
10.00 Т/с "Гончі - 3"
11.00 Т/с "Хоронитель" (6 с.)
12.00 Т/с "Останній кордон" (закл. с.)
13.00 Т/с "Висяки - 2"

10.30, 11.30, 12.30 "Прес-конференції у прямому ефірі"
10.55, 01.50, 02.55, 03.25, 04.20, 05.25 "Огляд преси"
11.20 "Зверни увагу"
15.30 "Своїми очима"
16.30 "На межі"
17.30, 04.30 "Феєрія мандрів"
18.30 "Хроніка дня"
18.45, 05.30 "Київський час"
19.00, 22.30, 00.00, 04.00 "Час новин" (рос.)
19.20, 01.00 "Новий час"
21.00, 02.00 "Час"
21.50, 03.30, 05.40 "Фактор безпеки"
00.30 "Автопілот-новини"
00.40 "Ресторанні новини"

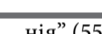

06.00 Т/с "Моя прекрасна нянька"
06.30, 17.00, 19.00, 03.30 Події
06.40, 03.50 Спортивні події
06.50, 05.25 Срібний апельсин
07.00 Т/с "Єфросинія" (54 с.)
08.00 Т/с "Слід"
08.55 Т/с "Безмовний свідок"
10.00 Т/с "Гончі - 3" (11 с.)
11.00 Т/с "Хоронитель" (7,8 с.)
13.00 Т/с "Висяки - 2" (12 с.)
14.00 Т/с "Безмовний свідок - 3"
14.40 Т/с "Слід" (209 с.)
15.35, 01.30 Широкерде зізнання
16.00 Федеральний суддя
17.10, 04.00 Критична точка
18.00 Т/с "Єфроси-

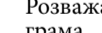
14.00 Т/с "Безмовний свідок - 3"
14.40 Т/с "Слід"
15.35, 00.20 Широкерде зізнання
16.00 Федеральний суддя
17.10, 04.00 Критична точка
18.00 Т/с "Єфросинія" (54 с.)
19.30 Шустер Live
20.20 Т/с "Гончі - 3"
21.20 "Хоронитель"
22.20 Т/с "Безмовний свідок - 3" (46,47 с.)
23.25 Т/с "Слід"
01.05 Х/ф "Ганнібал: Сходження"
04.40 Т/с "Висяки - 2"

07.00, 09.25 "Кава або чай?"
09.10 Чверть години.
09.50, 18.20 "Шибеники з долини млинів". Т/с.
10.00, 18.30 "Каштанки". М/с.
10.15 "Таємниця Сагала".
10.45, 17.00 "Рай". Тележурнал.
11.15 Невідкриті скарби.
11.40 Тележурнал про культуру.
12.10, 19.25 "Поморський пейзажі".
12.30, 19.50, 01.50 "Будинок парафіяльного священика". Т/с.
13.00, 20.30, 02.30 Новини.
13.10, 21.20, 03.05 "Клан". Т/с.
13.35 "Тиждень Польщі".
14.05 "Польща нас поєднує".
14.25 "Кольори щастя".
14.55 "Улани Андерса" Д/ф.
15.50, 01.40 Лабораторія ХХІ століття.
16.05, 00.45, 06.15 "Броніслав Вилдштейн представляє". Ток-шоу.
16.40 "Покликання".

07.00, 09.25 "Кава або чай?"
09.10 Чверть години.
09.50, 18.20 "Шибеники з долини млинів". Т/с.
10.00, 18.30 "Каштанки". М/с.
10.15 "Таємниця Сагала". Т/с.
Польща, Німеччина, 1996 р.
10.40 "Місце в історії". Цикл репортажів.
11.00 "Мандрівник". Туристичний тележурнал.
11.25 "Хіт декади". Розважальна програма.
12.30, 19.45, 01.50 "Будинок парафіяльного священика". Т/с.
13.00, 20.30, 02.30 Новини.
13.10, 21.10, 03.00 "Клан". Т/с.
13.35 "Не здалека, а зблизка".
14.05, 23.35 Розважальна програма.
14.20 "Життєвий іспит". Т/с.
15.10, 22.20, 03.20 "Спутникові хіти".
15.30 Д/ф.
16.00 "Люблю тебе, Польщо!". Телетурнір.
17.25 "Портрети творців". Цикл репортажів.
18.00 Телеекспрес.
18.45, 03.35 "Співай і борися". Розважальна програма.
20.15, 02.15 На дораніч малює.
20.50, 02.50 Спорт.

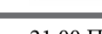

06.00 Т/с "Моя прекрасна нянька"
06.30, 17.00, 19.00, 03.30 Події
06.40, 03.50 Спортивні події
06.50, 05.25 Срібний апельсин
07.00 Т/с "Єфросинія" (54 с.)
08.00 Т/с "Слід"
08.55 Т/с "Безмовний свідок"
10.00 Т/с "Гончі - 3" (11 с.)
11.00 Т/с "Хоронитель" (7,8 с.)
13.00 Т/с "Висяки - 2" (12 с.)
14.00 Т/с "Безмовний свідок - 3"
14.40 Т/с "Слід" (209 с.)
15.35, 01.30 Широкерде зізнання
16.00 Федеральний суддя
17.10, 04.00 Критична точка
18.00 Т/с "Єфроси-

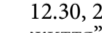
Репортаж.
17.30 "Войтек Черовський - босоніж крізь світ". Цикл репортажів.
18.00 Телеекспрес.
18.45 "Афіша".
19.10 Ополе 2009 р.
19.25 "Дотик Африки". Репортаж.
20.15, 02.15 На дораніч малює.
21.00, 02.55 Спорт.
21.10 Прогноз погоди.
21.45, 03.30 Не здалека, а зблизка.
22.15, 04.00 "Литбарские вечера гумору і сатири".
22.30, 04.15 "Життєвий іспит". Т/с.
23.15, 05.00 "Поміть мене в далекому куті".
23.50, 00.15, 05.30, 05.55 "Убойний відділ". Т/с.
01.20 Словарик польської мови.
07.00 Завершення дня.

06.15 Вставай! Граємо!
07.00 "Новини Полсат"
08.15 "Фортуна знань".
09.00 "Тільки любов".
10.00 "Світ за сімейством Кепських".
11.00 "Далеко від носилок".
12.00, 17.30 "Малановський і партнери".
12.30, 20.30 "Саме життя".
13.00 "Приємна родина".
14.00 "Зачаровані".
15.00, 19.00 "Перше кохання".
15.45 "Одружений, і з дітьми".
16.50, 19.50 Події.
17.10, 19.25 Погода.
17.15 Втручання.
18.00 "Чому я?".
21.00 "C.S.I."
22.00 "Готель 52"
23.00 "Момент істини".
00.00 "Доля" - серіал, РП.
01.00 "Кістки".
02.00 Ніч загадок.
04.00 Таємниці долі.

21.00 Прогноз погоди.
21.35 "Відеотека дорослої людини".
22.40, 03.40 "І в горі і в радості". Т/с.
00.10, 04.35 "Темна сторона Венери". Х/ф.
Польща, 1997 р.
06.35 Репортаж Полонії.
07.00 Завершення дня

06.15 Вставай! Граємо!
07.00 "Новини Полсат".
08.15 "Фортуна знань".
09.00 "Тільки любов".
10.00 "Світ за сімейством Кепських".
11.00 "Далеко від носилок".
12.00, 17.30 "Малановський і партнери".
12.30, 20.30 Саме життя".
13.00 "Приємна родина".
14.00 "Зачаровані".
15.00, 19.00 "Перше кохання".
15.45 "Одружений, і з дітьми".
16.50, 19.50 Події.
17.10, 19.25 Погода.
17.15 Втручання.
18.00 "Чому я?".
21.00 "Великий тато".
23.00 Бойові мистецтва.
02.00 "Пам'ятай про мене"
04.00 Таємниці долі.

07.00, 09.25 Кава або чай.
09.00, 13.00, 16.00, 21.10 Новини.
09.10 Чверть на дев'яту.
09.45, 10.15 Мультисеріал.

07.00, 09.25 Кава або чай.
09.00, 13.00,

Субота, 8 травня

06.00 Ранкова молитва
06.05 Крок до зірок
06.40 Д/ф "Звільнючи Європу" - 1 с.

Трійка, Кено
23.00 Д/ф "Звільнючи Європу" - 1 с.

06.00 "Літаючий будинок"
06.50 "Без табу з Ольгою Герасим'юк"

05.35 "Велика політика з Євгением Кисельовим"

10.10 "Городок"
11.20, 04.10 "Поэзоачі". Едіта П'єха.

05.25 X/f "Принцесанаречена"
06.55 X/f "Перший герой при дворі Алладіна"

гобича
05.20 Слово і зілля
05.35 Медицина

05.35, 08.10 Погода
05.40 Факти
06.05 Автопарк.

05.25 "Руйнівники міфів"
07.05 X/f "Міцний горішок"

11.45 X/f "Максим Перепелиця"
13.45 "Неймовірні історії кохання"

06.00 Програма передач
06.01, 23.30 "Час-Тайм"

час"
08.30 "Бістро-ТБ"
09.20 "Своїми очима"

06.00, 05.25 Срібний апельсин
06.30, 19.00, 03.30 Події

06.00, 05.25 Срібний апельсин
06.30, 19.00, 03.30 Події

Фінал
23.00 Т/с "Молодий вовкодав" (закл. с.)

07.00, 07.20, 07.45, 08.10, 08.30 "Будинок парафіяльного священика"

23.55 Розважальна програма.

06.15 Вставай! Граємо!
07.00 "Новини Полсага"

07.15 Телемагазин.
07.30 "Бухта Монарха", серіал, США.

13.35 Супермоделі.
14.10 Співай і борись.
15.10 "Роль її життя", драма, Франція, 2004.

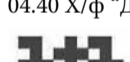

06.50 Луна Панорами.
07.25 Публіцистична програма.

Неділя, 9 травня

06.00 Ранкова молитва
06.05 Д/ф "Останні зали війни" - 1 с.

Телевистава "Голосявський ліс"
03.00 X/f "Нескорені"

06.10 "Літаючий будинок"
07.00, 05.30 М/ф "Медовий переполох"

05.00 X/f "Супермен"
07.10 "Неймовірні історії про життя"

13.40 X/f "Люди добрі"
15.30 X/f "Двоє"
17.00 "БУМ"

06.05 X/f "Весілля Волтона"
07.45 Церква Христа
08.00 Запитайте в лікаря

03.20 На незнайомому вокзалі
04.35 Студія "Зона ночі"

05.40, 07.30 Погода
06.00, 08.15 Факти
06.00, "Фронт в тилу ворога", 2 с. X/f

05.30 "Руйнівники міфів"
07.10 X/f "Женя, Жечка і Катюша"

Перемоги
16.10 "Правила життя. Битва діт" ч.1

06.00 Програма передач
06.01, 23.30 "Час-Тайм"

ропу"
14.20 "Страва від шефа"
14.40 "Гра долі" (Марко Кропивницький, 1 ч.)

06.00, 05.35 Срібний апельсин
06.30 Події
07.00 Літні жарты з Н.Лукинським

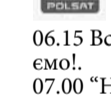
06.00, 05.35 Срібний апельсин
06.30 Події
07.00 Літні жарты з Н.Лукинським

01.20 Д/ф "Народжені в блоадному Ленінграді"

08.00, 08.20, 08.40, 09.05, 09.25 "Клан".
09.50 Сніданок на полуденок.

06.15 Вставай! Граємо!

07.00 "Новини Полсага"
08.20 "Виробництво Міккі Мауса"

06.35 Слово на неділю.
06.35 "Акуляча гора".

14.45 "Галактична війна", н/ф бойовик, США-Австралія, 2004.

06.35 Слово на неділю.
06.35 "Акуляча гора".

PRACA: Łuck. Wołyń. Ukraina. Polska. РОБОТА: Луцьк. Волинь. Україна. Польща

Нововолинський міськрайонний центр зайнятості

Посада	З/П	Вимоги	Посада	З/П	Вимоги	Посада	З/П	Вимоги
апаратник дозування	935	відсутність алергії на ацетон	лікар-педіатр	992	вища медична освіта	прибиральник службових приміщень	744	проживання м.Сокаль
бармен	744	бар "Леон" (сmt.Жовтневе, вул.Перемоги,23), 9-50-69, 096-726-10-40	манікюрниця	870	робота в 2 зміни, досвід-3 роки	продавець продовольчих товарів	900	маг. "СМАРАГД"
бухгалтер	1112	по реалізації, досвід роботи, знання ПК, програми 1:С, профільна освіта	машиніст мийної установки	744	мийник автотранспорту, можливе працевлаштування інваліда	продавець продовольчих товарів	800	магазин "Продукти" (м-н Шахтарський, 1), тел. 2-39-35
водій автотранспортних засобів	1000	водій автобуса, категорія Д, досвід роботи	Менеджер (управитель) із зовнішньоекономічної діяльності	1170	знання ПК, англійської мови, досвід роботи, на час декретної відпустки.	сестра медична	869	без вимог до стажу, на підприємстві медичний стаж не зараховується
водій автотранспортних засобів	2000	наявність категорій ВСІХ (В,С,Д,Е), перевезення вантажів на автомобілі КАМАЗ-5511 (самоскид)	механік	1061	транспортного відділу (організувати роботу транспортної дільниці), базова або повна вища профільна освіта, досвід роботи	слюсар з контрольно-вимірвальних приладів та автоматики (електромеханіка)	950	чоловік до 45 років, базова або повна вища профільна освіта, вміння програмувати і ремонтувати електро-технологічне обладнання, досвід роботи
головний енергетик	2207	гірнична освіта	механік з ремонту устаткування	1265	усування механічних поломок, досвід роботи, чоловік до 45 років	слюсар з механоскладальних робіт	1400	досвід роботи від 3 років, 4 розряд
двірник	869	вул.Луцька, 3, тел.4-69-05	начальник виробництва	1170	вища технічна освіта, знання ПК, англійської мови, досвід роботи, чоловік	слюсар-ремонтник	1065	бажання працювати
економіст	1326	досвід роботи, вік до 40 років, знання ПК	начальник відділу	1769	відділу ветеринарного контролю та якості готової продукції, базова або повна вища ветеринарна освіта, досвід роботи лікарем.	спеціаліст-юрисконсульт	1115	досвід роботи на ПК,вільне володіння державною мовою, на період декретної відпустки
електрослюсар (слюсар) черговий та з ремонту устаткування	951	ремонт технологічного обладнання, наявність 3 групи допуску з електробезпеки, досвід роботи, чоловік до 45 років, базова вища профільна освіта	оператор котельні	744	газові котли з високим тиском, наявність посвідчення допуску до роботи, досвід роботи, профільна освіта	технолог	1769	технолог харчової промисловості, досвід від 3 років, вища або базова вища профільна освіта
завідувач складу	1260	облік сировини і матеріально-технічних засобів, досвід роботи, вул.Луцька, 3, тел.4-69-05	офіціант	744	бар "Леон" (сmt.Жовтневе, вул.Перемоги,23), 9-50-69, 096-726-10-40	технолог	1300	знання ПК, досвід роботи в хімічних лабораторіях, вища освіта
інженер-електронік	2000	вища освіта, електронні системи	офіціант	744	контактний телефон 0-97-868-07-59, режим роботи бару "Ретро" з 10-24 год.			
кухар	744	контактний телефон 0-97-868-07-59, режим роботи бару "Ретро" з 10-24 год.	перукар (перукар - модельєр)	870	перукарня "Шарм" (вул.Соборна12), т.2-54-07, досвід роботи 2-3 роки			
лікар станції (відділення) швидкої та невідкладної медичної допомоги	992	вища медична освіта						

Крім того є багато інших вакансій, за додатковою інформацією звертатися за адресою: м. Нововолинськ, пров. Поштовий, 1 тел. (0244) 330-42, 321-15

Ковельського міськрайонного центру зайнятості

Посада	З/П	Вимоги	Посада	З/П	Вимоги	Посада	З/П	Вимоги
архітектор	1800	Досвід роботи за фахом. Професіоналізм. Працелюбність, відповідальність. Звертатися за адресою вул.Незалежності, 129	електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	869	БЕЗ ШКІДЛИВИХ ЗВИЧОК. Професійність. Добросовісність. Дисциплінованість. Заробітна плата договірна.	модельєр-конструктор	744	Професіоналізм, відповідальність. Прийняти на роботу після стажування. Заробітна плата + премія.
бармен	744	Працювати в ресторани "Поліся" сmt. Голоби, офіціант-бармен. Графік роботи з 11.00 - до 24.00. год по змню. Вмінні працювати., добросовісність.	електрослюсар (слюсар) черговий та з ремонту устаткування	1100	4.3 група допуску.Працелюбність, прагнення працювати.	офіціант	744	Працювати в кафе "Торнадо" в сmt.Люблинець.Доставка працівника додому. Без особливих вимог.
бармен	750	Професійність, вміння спілкуватися з людьми, охайність. Із досвідом роботи. Працювати кафе "Корона" сmt.Люблинець".Працювати з 11.00 год до 23.00 год. (тиждень через тиждень)	заготівельник продуктів і сировини	900	Обов'язково місце проживання с.Любитів. Бажання працювати.	перукар (перукар - модельєр)	744	Із досвідом роботи за фахом. Знання сучасних перукарських послуг.Добросовісність.Бажання працювати.Звертатись вул.Соборна, 4.Перукарня "Медєя".
бармен	750	Професійність, вміння спілкуватися з людьми, охайність. Із досвідом роботи. Працювати кафе "Корона" сmt.Люблинець".Працювати з 11.00 год до 23.00 год. (тиждень через тиждень)	заготівельник продуктів і сировини	1000	Обов'язково місце проживання с.Жмудче. Бажання працювати. Заготівельник молока.	перукар (перукар - модельєр)	1000	Із досвідом роботи за фахом. Професіоналізм. Звертатись в салон Ювін.
вантажник	1000	РОЗВАНТАЖУВАТИ ТОВАРИ ПРОДОВОЛЬНОЇ СФЕРИ ТА БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ. ФІЗИЧНО ЗДОРОВІ.	закрійник	744	Професіоналізм, відповідальність. Прийняти на роботу після стажування. Заробітна плата + премія.	прибиральник службових приміщень	744	ІІІ Порядність, добросовісне ставлення до своїх обов'язків.
взуттєвик з індивідуального пошиття взуття	744	ІІІ Заробітна плата залежить від виробітку. Бажання працювати.	закрійник	744	Професіоналізм, відповідальність. Прийняти на роботу після стажування. Заробітна плата + премія.	провізор	1450	Працелюбність.Знання фармацевтичної галузі.Згідні на стажування
взуттєвик з ремонту взуття	744	Відповідальність,бажання працювати.Без шкідливих звичок	закрійник	1000	Професіоналізм, відповідальність.Заробітна плата + премія.	слюсар з ремонту автомобілів	750	Бажання працювати.Без шкідливих звичок.
взуттєвик з ремонту взуття	744	Звертатись вул.Володимирська(маг. Салют"). Можливе навчання. Бажання працювати.	кіоскер	744	Працювати 0,75 ставки.Бажання та прагнення працювати.	слюсар з ремонту автомобілів	744	Порядність, працьовитість. Можливе стажування. Звертатись вул.Богуна, 3., моб. 0673329607
водій автотранспортних засобів	1120	Водій ГАЗ - 52, ГАЗ - 53, перевезення вантажів, торгівля по Волинській області	кравець	869	Професіоналізм, відповідальність. Прийняти на роботу після стажування. Заробітна плата + премія.	телеграфіст	1470	Допуск до роботи після проходження медогляду по професії в залізничному медичному закладі вузлової лікарні ст.Ковель.Додається разовий квиток.
геодезист	1500	Професіоналізм.Відповідальність, добросовісність.Звертатися за адресою вул. Незалежності, 129	кравець	800	Професійність. Прийняти на роботу після стажування.	технік	1036	Технік з розшифрування швидкостемірних стрічок. Допуск до роботи після проходження мед. огляду в залізничних мед. закладах
двірник	869	Прибирати двори в центрі міста, без шкідливих звичок. Обов'язкове проходження ме. комісії.	кухар	1000	Бажано проживаючих в районі вул. Володимирська, Сільмаш. Працювати з 12,00 год до 24,00 год.Знання справи, вміння використовувати новітні технології. Добросовісність та охайність.Досвід роботи.	технік-технолог	1036	Допуск до роботи після проходження мед. огляду в залізничних мед. закладах
			майстер	1869	(майстер -реостатні випробування) Допуск до роботи після проходження медогляду по професії в залізничному медичном закладі залізничної лікарні станції Ковель. Курси підвищення кваліфікації при ДорЦем.	технік-технолог	1036	Технік-технолог по замірах колісних пар. Допуск до роботи після проходження мед. огляду в залізничних мед. закладах
			машиніст екскаватора	1300	Прагнення працювати, порядність, відповідальність.			
			менеджер (управитель) із збуту	1500	Знання 1С Бухгалтерія. Обов'язково досвід роботи в сфері продажу автозапчастин. Вміння рекомендувати товар.			

Крім того є багато інших вакансій, за додатковою інформацією звертатися за адресою: м. Ковель, вул. Сагайдачного, 6а, тел. (8-252) 7-11-40, 7-11-38

РОБОТА В ПОЛЬЩІ

СПД Сверчевська Лариса Олександрівна

www.eurorabota.com

м.Луцьк вул. Станіславського 11
Тел: 0332 789899; 096 83 00900

e-mail: lkalina@itt.net

ПРОПОНУЕМО: роботу для швачок; закрійниць для роботи в ательє, різноробочі для роботи в теплицях, будівельники з різними спеціальностями.

ТЕРМІНОВО: робота для будівельної бригади (5 чол.) з досвідом роботи з клінкерною цеглою

Ra-wne lub „Słońce mające wzejść”

W Kronice Równego odkryto jeszcze jedną wersję pochodzenia nazwy tego miasta i kolejną ciekawą stronę jego historii.

Chyba wszyscy mieszkańcy Równego wiedzą o tym, że dookoła miasta istniały osady, założone o wiele wcześniej przed powstaniem samego grodu. Archeolodzy potwierdzają, iż piętnaście tysięcy lat temu, w czasach kamiennego wieku blisko Równego, w okolicach Barmaków mieszkali myśliwi polujący na mamuty (!). Te wyposażone w długą sierść zwierzęta zamieszkiwały nie tylko Amerykę Północną i Azję, ale również Europę, w tym okolice Równego. Ci, którzy wątpią w dawne istnienie mamutów na naszych terenach, mogą sprawdzić to zwiedzając Krajoznawcze Muzeum w Równem, gdzie w jednej z gablot znajduje się olbrzymi cios mamuta. Znany również jest fakt, że przeciwną stronę od Barmaków, a zwłaszcza okolice współczesnego Basiwkuckiego Rezerwatu Wodnego, około 7 tysięcy lat temu zaludnili rolnicy i pasterze doby neolitu. O tym też świadczą eksponaty muzeum.

Co przyciągało naszych przodków do tego kraju? Współczesna nauka mówi, że kiedyś ludzie posiadali zdolności i umiejętności bioenergetyczne, co łączyło ich ze światem duchowym. Właśnie tacy mędrcy potrafili określić miejsca negatywne energetycznie i odwrotnie – dobre miejsca dla założenia osad, w których ludzie czuli się znakomicie, mogli wybudować sanktuarium. Na przykład, gdzie teraz znajduje się Pokrowski Kościół Katedralny, jest wyjątkowe, chociażby z tego powodu, że jest to najwyższy punkt w okolicy. Można to również sprawdzić – złote kopuły katedry są widoczne ze wszystkich dróg prowadzących do Równego,

z oddali przynajmniej piętnaście kilometrów.

W 250 roku na terenie miasta Równe było założone miasto Surenż, o czym dowiadujemy się z książki „Majestat Dulibii Roś. Surenż” napisanej przez naukowców W. Demianowa i O. Andriejewa. Co to jest Surenż? W tłumaczeniu z języka starosłowiańskiego oznacza ono „Słoneczne”. Badacze twierdzą, iż w epoce rozkwitu (w VII wieku) mieszkało w nim 120 tysięcy osób. Terytorium dookoła Surenża, stolicy słowiańskiego państwa imperialnego, wynosiło 800 km² i tworzyło zewnętrzne koło okolicznych miast: Kostopol, Goszcza, Ostróg, Szumsk, Krzemieniec, Brody, Beresteczko, Kiewce. Są to tereny współczesnych pięciu obwodów Ukrainy! Czy prawda, że nasze miasto było też stolicą za tych czasów? Fakt, że Równe było stolicą w XX wieku. Najpierw było to centrum Dyrektoriatu Ukrainskiej Republiki Narodowej na czele z

Szymonem Petlurą w 1919 roku. Później, w tychże burzliwych latach, jeszcze w bardziej krótkim okresie stało się ono stolicą dzięki watażkowi Oskolce. Taki sam los spotkał miasto w czasach okupacji hitlerowskiej podczas II wojny światowej. Na razie, dzięki pracom badawczym, wiemy o tym, że wielcy książęta Surenżu rządili całym światem Słowian, dopóki pod koniec VIII – na początku IX w. miasto nie spłonęło w czasie epidemii dżumy. A samą miejscowość nazwali Ra-wne, co znaczyło: „Słońce mające wzejść”.

Czy słońce już wzeszło? Niedaremnie na wykopaliskach przy ulicy Sobornej, podczas budowy przejścia podziemnego, archeolodzy znaleźli pozostałości dawnego muru, który w postaci łuku ciągnie się pod biblioteką obwodową, przemierza Plac Korolenki i dociera aż do pomnika O. Dundycza w Parku Szewczenki. Prawdopodobnie jest to tylko fragment całości muru...

Tetiana Kijak

Ра-вне, або «Сонце, яке ще має зійти»

У хроніці міста Рівне з'явилася ще одна назва та ще одна цікава сторінка історії.

Що ж таке «Суренж»? У перекладі з древньослов'янської мови – «Сонячне». Дослідники переконані, що в пору розквіту (VII ст.) у ньому жило 120 тис. мешканців. Територія навколо Суренжа, ядра слов'янської держави-імперії, сягала 800 км та мала зовнішнє коло міст-форпостів, пов'язаних між собою: Костопіль, Гоща, Острог, Шумськ, Кременець, Броди, Берестечко, Ківерці (частково, територія п'яти сучасних областей!). Невже наше місто було столицею й у ті часи?! Досі було відомо про Рівне як столицю у XX ст., а саме під час перебування уряду Директорії УНР на чолі з Симоном Петлюрою у 1919 році. Пізніше, у ті ж буремні роки, ще на короткий період часу завдяки отаману Оскілці та на кілька років за часів німецької окупації під час Другої світової війни. Наразі, завдяки дослідникам, відомо тільки те, що Великий князь Суренжу керували всім слов'янським світом, допоки наприкінці VIII – поч. IX ст. місто не спалили через епідемію чуми. Відтак місцину назвали Ра-вне, тобто «Сонце, що зайшло» й, водночас, «Сонце, яке ще має зійти».

А може, сонце вже зійшло? Недарма ж бо при розкопках на вулиці Соборній під час прокладання підземного переходу, археологи розкопали залишки древньої стіни, що тягнеться дугою під облавною бібліотекою, через площу Королєнка і аж до пам'ятника О.Дундичу, що у парку Т.Шевченка. І це, можливо, лише частина всього масиву стін...

Тетяна КІЯК

Пам'ятник загиблим за Україну

Рівненський залізничний вокзал

Дofinansowano ze środków Senatu RP dzięki pomocy Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” Дofinansовано на кошти Сенату РР при допомозі Фондації «Допомога Полякам на Сході»